

Β. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

ΜΟΥΣΙΚΗ ΜΕ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

B.1. Σύντομη Περιγραφή Επαγγελματικών Δραστηριοτήτων (προφίλ επαγγέλματος).

Ο Επαγγελματίας αυτής της ειδικότητας μπορεί να απασχοληθεί στην αγορά εργασίας σε συγκεκριμένες και επαγγελματικά κατοχυρωμένες θέσεις στο χώρο του Πολιτισμού, των Τεχνών, των ΜΜΕ, της Μουσικής Παιδείας, του Θεάτρου και γενικότερα στο χώρο της Μουσικής και του θεάματος.

Συγκεκριμένα οι κυριότεροι τομείς απασχόλησης του ειδικευμένου στη Μουσική Τεχνολογία είναι οι εξής:

B.1.1. Τομέας δραστηριοτήτων.

- Τοπική Αυτοδιοίκηση
- Θέατρο
- Σχολείο
- Ωδείο
- Κ.Ε.Κ.
- Studio
- TV και Ραδιόφωνο.
- Μουσικές Εκδόσεις
- Multimedia εφαρμογές.

B.1.2. Επαγγελματικά Καθήκοντα

- Μουσική επιμέλεια (σχολεία, εκδηλώσεις), Τεχνικός σε Μουσικές Παραγωγές.
- Επεξεργασία ηχητικού υλικού με μουσικά δεδομένα στον επαγγελματικό και ερασιτεχνικό τομέα.
- Συναυλιακές εκδηλώσεις, σχολικές θεατρικές παραστάσεις κ.λ.π
- Υπεύθυνος η διδάσκαλος σε τμήμα μουσικής και τεχνολογίας.
- Διδασκαλία μαθημάτων.
- Ειδικός στην μουσική τεχνολογία του studio.
- Στέλεχος παραγωγής ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών προγραμμάτων.
- Έκδοση Partitura, Συγγράμματα σχετικά με μουσική.
- Σχεδιασμός η σύνταξη σελίδων στο Internet η cd rom.

B.2. Αναλυτική Περιγραφή των απαραίτητων Γνώσεων και Δεξιοτήτων για τη συγκεκριμένη Ειδικότητα.

B.2.1. Περιγραφή Γενικών Γνώσεων και Δεξιοτήτων

Για την υγιεινή και την ασφαλή χρήση του Studio απαραίτητες προϋποθέσεις είναι: η μελέτη ηλεκτρικής εγκατάστασης, ο σωστός φωτισμός, η ύπαρξη κλιματισμού, εξαερισμού και πυρασφάλειας και τέλος η απαγόρευση του καπνίσματος.

B.2.2. Περιγραφή Βασικών Επαγγελματικών Γνώσεων και Δεξιοτήτων.

Η άρτια αντίληψη του φαινομένου του ήχου και την ικανότητα εκπόνησης ακουστικών μελετών.

Η απόκτηση βασικών παιδαγωγικών αρχών για τη μετέπειτα διδασκαλία.

Η εξοικείωση με τη χρήση βασικών δομικών στοιχείων στη μουσική δημιουργία, μέσα από τις γλώσσες της μουσικής των ρευμάτων και τάσεων του 20ου αι-

ώνα, για την καλλιέργεια νέων ερεθισμάτων και αντιλήψεων στη μουσική σύνθεση.

Η εξοικείωση με το πληκτροφόρο ως μέσο εισαγωγής δεδομένων στον Η/Υ.

Η διαμόρφωση μουσικής αντίληψης μέσα από το χορωδιακό τραγούδι.

Η απόκτηση ακουστικής εμπειρίας και γνώσης των δυνατοτήτων των πιο διαδεδομένων μουσικών οργάνων.

Καλλιέργεια μουσικής αντίληψης με μέσο το αυτί και τη φωνή .

Η διαμόρφωση αισθητικού κριτηρίου και υποδομής στα ακούσματα του καταρτιζομένου.

Η γνώση των σπουδαιότερων γεγονότων στην εξέλιξη της μουσικής τέχνης μέσα από τις σπουδαιότερες τάσεις και ρεύματα, με σκοπό τη διαμόρφωση του αισθητικού κριτηρίου του καταρτιζομένου.

Η κατανόηση της έννοιας της φόρμας στην αρχιτεκτονική των μουσικών έργων, από τις απλές ως τις συνθετότερες μορφές για τη βελτίωση της μουσικής αντίληψης του καταρτιζομένου.

B.2.3. Περιγραφή Ειδικών Επαγγελματικών Προσόντων.

Η ενημέρωση για τη σύγχρονη αγορά εργασίας και τους τομείς εφαρμογής της αποκτούμενης ειδικότητας.

Η απόκτηση του απαραίτητου γνωστικού υπόβαθρου για τη χρήση των διαφόρων μηχανημάτων εγγραφής, επεξεργασίας και αναπαραγωγής ήχου.

Απόκτηση δεξιοτήτων στην ηχοληψία.

Απόκτηση δεξιοτήτων στις τεχνικές επεξεργασίας και μίξης των ήχων.

Η απόκτηση του απαραίτητου θεωρητικού υπόβαθρου για την δημιουργική χρήση και παρακολούθηση της Midi τεχνολογίας.

Πρακτική εξάσκηση στο Midi Sequencing.

Η εξοικείωση με τις σημαντικότερες τεχνικές σύνθεσης ήχου.

Εξοικείωση με τον προγραμματισμό και τον έλεγχο διαφόρων κατηγοριών synthesizer. Κατανόησης του ρόλου των Synthesizer στην σύγχρονη μουσική παραγωγή.

Απόκτηση δεξιότητας στην εγγραφή, επεξεργασία, μίξη ηχητικού υλικού σε σκληρό δίσκο.

Η κατανόηση του ρόλου της σύγχρονης τεχνολογίας στην ζωντανή μουσική έκφραση και η εξοικείωση με διάφορα συστήματα δημιουργίας - επεξεργασίας μουσικού και ακουστικού υλικού σε συναυλίες.

Η απόκτηση της δεξιότητας χειρισμού προγραμμάτων (software) Η/Υ, για την εισαγωγή, επεξεργασία και έκδοση μουσικών κειμένων.

Η γνώση των ιδιοτεροτήτων της μουσικής που προορίζεται για θεατρικές, κινηματογραφικές, ραδιοφωνικές, τηλεοπτικές - video και πολυμεσικές (multimedia) παραγωγές.

Η πρακτική εξάσκηση των καταρτιζόμενων σε προκαθορισμένο και σε ελεύθερο θέμα επιλογής τους για την περαιτέρω απόκτηση εμπειρίας στη χρήση της τεχνικής υποδομής σε πραγματικές συνθήκες εργασίας.

B.3. Πρόγραμμα Κατάρτισης

B.3.1. Ωρολόγιο Πρόγραμμα.

B.3.1.1. Τα μαθήματα βασικής επαγγελματικής κατάρτισης.

- Μουσική Βιομηχανία
- Παιδαγωγικά
- Χορωδία I, II, III
- Ιστορία I, II, III, IV
- Οργανογνωσία
- Μορφολογία
- Αγγλικά I, II, III, IV
- Ακουστική – Φωνητική Αγωγή I, II
- Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές
- Επιχειρηματικότητα και επικοινωνία

B.3.1.2. Τα μαθήματα εξειδίκευσης.

- Ακουστική I, II
- Θεωρία Audio I, II
- Ηχοληψία
- Μίξη Ήχου
- Θεωρία Midi
- Sequencing I, II
- Τεχνικές Σύνθεσης Ήχου I, II
- Προγραμματισμός Synthesizer
- H/D Recording
- Live Electronics
- Επεξεργασία Μουσικού Κειμένου σε H/Y I, II
- Μουσική για Θέατρο, Κινούμενη Εικόνα και Ραδιοφωνικές Παραγωγές
- Βασικά Δομικά Στοιχεία I, II
- Στοιχειώδης εκμάθηση Πληκτροφόρου
- Εργαστήριο Δημιουργίας Έργων – Ασκήσεων
- Εκπόνηση – Παρουσίαση Διπλωματικής Εργασίας.

**ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ:
« ΜΟΥΣΙΚΗ ΜΕ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ »**

Α/Α	ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ			Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ			Γ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ			Δ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ		
		Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ
1.	ΑΓΓΛΙΚΑ Ι, ΙΙ, ΙΙΙ, ΙV	3		3	3		3	3		3	3		3
2.	Η / Υ		2	2		2	2						
3.	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ – ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ							1		1			
4.	ΜΟΥΣΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ										2		2
5.	ΑΚΟΥΣΤΙΚΗ Ι, ΙΙ	3		3	2		2						
6.	ΘΕΩΡΙΑ AUDIO Ι, ΙΙ	2	2	4	2	2	4						
7.	ΗΧΟΛΗΨΙΑ					2	2						
8.	ΜΙΞΗ ΗΧΟΥ								2	2			
9.	ΘΕΩΡΙΑ MIDI	2		2									
10.	SEQUENCING Ι, ΙΙ					2	2		2	2			
11.	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΣΥΝΘΕΣΗΣ ΗΧΟΥ Ι, ΙΙ				2		2	2		2			
12.	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ SYNTHESIZER								2	2			
13.	HD RECORDING											3	3
14.	LIVE ELECTRONICS											3	3
15.	ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΜΟΥΣΙΚΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ ΣΕ Η/Υ Ι, ΙΙ								2	2		2	2
16.	ΜΟΥΣΙΚΗ ΓΙΑ ΘΕΑΤΡΟ, ΚΙΝΟΥΜΕΝΗ ΕΙΚΟΝΑ ΚΑΙ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΕΣ										3		3
17.	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ										2		2
18.	ΒΑΣΙΚΑ ΔΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΕΝΝΟΙΕΣ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΤΟΥ 20ου ΑΙΩΝΑ Ι, ΙΙ				2		2	2		2			
19.	ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΗΣ ΕΚΜΑΘΗΣΗ ΠΛΗΚΤΡΟΦΟΡΟΥ		2	2									
20.	ΧΟΡΩΔΙΑ Ι, ΙΙ, ΙΙΙ	2		2	2		2	2		2			
21.	ΟΡΓΑΝΟΓΝΩΣΙΑ Ι, ΙΙ	2		2	2		2						
22.	ΑΚΟΥΣΤΙΚΗ – ΦΩΝΗΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ Ι, ΙΙ	2		2	2		2						
23.	ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΟΥΣΙΚΗΣ Ι, ΙΙ, ΙΙΙ, ΙV	2		2	2		2	2		2	2		2
24.	ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ							3		3			
25.	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΕΡΓΩΝ – Α-ΣΚΗΣΕΩΝ								3	3			
26.	ΕΚΠΟΝΗΣΗ – ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ											5	5
Σ	ΣΥΝΟΛΟ	18	6	24	19	8	27	15	11	26	12	13	25

Θ = ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΑ
Ε = ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΑ
Σ = ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

B.3.2. Γνωστικά Αντικείμενα (Μαθήματα)

- Μουσική Βιομηχανία (Θ).
- Παιδαγωγικά (Θ).
- Χορωδία I, II, III, (Θ).
- Ιστορία I, II, III, (Θ).
- Οργανογνωσία (Θ).
- Μορφολογία (Θ).
- Αγγλικά I, II, III, IV, (Θ).
- Ακουστική – Φωνητική Αγωγή I, II, (Θ).
- Επιχειρηματικότητα και επικοινωνία (Θ).
- Ακουστική I, II, (Θ).
- Θεωρία Midi (Θ).
- Τεχνικές Σύνθεσης ήχου (Θ).
- Μουσική για θέατρο, κινούμενη εικόνα και ραδιοφωνικές Παραγωγές (Θ).
- Βασικά Δομικά Στοιχεία (Θ)
- Θεωρία Audio I, II, (Θ & E)
- H/Y (E).
- Μίξη Ήχου (E)
- Ηχοληψία (E)
- Sequencing I, II, (E)
- Προγραμματισμός Synthesizer (E)
- H / D Recording (E)
- Live Electronics (E)
- Επεξεργασία Μουσικού κειμένου σε H/Y I, II (E)
- Στοιχειώδης Εκμάθηση Πληκτροφόρου (E)
- Εργαστήριο Δημιουργίας Έργων – Ασκήσεων (E)
- Εκπόνηση – Παρουσίαση Διπλωματικής Εργασίας (E)

B.3.2.1. Στοχοθεσία του προγράμματος κατάρτισης στο θεωρητικό μέρος.

Τα θεωρητικά μαθήματα έχουν σαν στόχο την γνώση και την εκμάθηση των βασικών αρχών και εννοιών της μουσικής. Επιπλέον τα θεωρητικά μαθήματα έχουν σαν στόχο την δημιουργία του θεωρητικού υπόβαθρου γνώσεων το οποίο θα χρησιμοποιηθεί στα εργαστηριακά μαθήματα και βέβαια στην επαγγελματική απασχόληση του καταρτιζομένου.

Τα μαθήματα χορωδία solfège – dictee, παιδαγωγικά, Ιστορία, μορφολογία έχουν στόχο την καλλιέργεια της μουσικής αντίληψης του καταρτιζόμενου, για την δημιουργία ολοκληρωμένης εκπαίδευσης στον χώρο της μουσικής τέχνης.

Το μάθημα Μουσική Βιομηχανία έχει στόχο την ενημέρωση για την σύγχρονη αγορά εργασίας και τους τομείς εφαρμογής της αποκτούμενης ειδικότητας.

Το μάθημα των Αγγλικών έχει στόχο την εξοικείωση με την ορολογία, που θα χρησιμοποιήσει σαν εργαζόμενος, σε κάποιο από τον τομέα απασχόλησης της ειδικότητάς του, τον οποίο θα επιλέξει.

B.3.2.2. Στοχοθεσία του προγράμματος κατάρτισης στο πρακτικό μέρος.

Τα πρακτικά μαθήματα έχουν σαν στόχο την εφαρμογή των αποκτούμενων γνώσεων και την απόκτηση δεξιοτήτων και εμπειρίας σε ένα περιβάλλον που προσομοιώνει σε μεγάλο ποσοστό τις μελλοντικές συνθήκες εργασίας τους.

Το μάθημα της ηχοληψίας έχει στόχο την απόκτηση των απαραίτητων γνώσεων και δεξιοτήτων στην ηχοληψία.

Το μάθημα της Θεωρίας Audio, έχει σαν στόχο την πρακτική εφαρμογή των αποκτούμενων γνώσεων που αφορούν την χρήση των διαφόρων μηχανημάτων και μέσων εγγραφής, επεξεργασίας και αναπαραγωγής ήχου.

Το μάθημα της μίξης του ήχου έχει σαν στόχο την απόκτηση δεξιοτήτων στις τεχνικές επεξεργασίας και μίξης των ήχων.

Το Sequencing στοχεύει στην πρακτική εξάσκηση στο Midi Sequencing.

Ο Προγραμματισμός Synthesizer αποσκοπεί στην εξοικείωση με τον προγραμματισμό και τον έλεγχο διαφόρων κατηγοριών Synthesizer και την κατανόηση του ρόλου τους στην σύγχρονη μουσική παραγωγή.

Το Hard Disk Recording στοχεύει στην απόκτηση δεξιότητας στην εγγραφή, επεξεργασία, μίξη, ηχητικού υλικού σε σκληρό δίσκο.

Το μάθημα των Live Electronics έχει σαν στόχο την κατανόηση του ρόλου της σύγχρονης τεχνολογίας στην ζωντανή μουσική έκφραση και την εξοικείωση με διάφορα συστήματα δημιουργίας – επεξεργασίας μουσικού υλικού σε συναυλίες – εκδηλώσεις.

Η επεξεργασία μουσικού κειμένου σε Η/Υ στοχεύει στην απόκτηση δεξιότητας χειρισμού προγραμμάτων (software) Η/Υ για την εισαγωγή, επεξεργασία και έκδοση μουσικών κειμένων.

Η εκμάθηση πληκτροφόρου αποσκοπεί στην εξοικείωση με το πληκτροφόρο ως μέσο εισαγωγής δεδομένων στον Η/Υ.

Η εκπόνηση-παρουσίαση της διπλωματικής εργασίας και το εργαστήριο δημιουργίας έργων – ασκήσεων έχουν σαν στόχο την πρακτική εξάσκηση των κατάρτιζόμενων σε προκαθορισμένο αντικείμενο ή σε ελεύθερο θέμα για την περαιτέρω απόκτηση εμπειρίας στην χρήση της τεχνικής υποδομής σε πραγματικές συνθήκες εργασίας.

B.3.2.3. Τα αναλυτικά προγράμματα.

Α' ΕΞΑΜΗΝΟ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ
----

1. ΜΑΘΗΜΑ: *Αγγλικά*

ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 42 ώρες / εξάμηνο, 3 ώρες / εβδομάδα
ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: *Θεωρητικό*

2. ΜΑΘΗΜΑ: *Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές*

ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 28 ώρες / εξάμηνο, 2 ώρες / εβδομάδα
ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: *Εργαστηριακό*

3. ΜΑΘΗΜΑ: *Θεωρία Audio I*

ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 56 ώρες / εξάμηνο, 4 ώρες / εβδομάδα, (2 Ε & 2 Θ).

ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: *Μικτό*

Στόχος: : Η απόκτηση του απαραίτητου γνωστικού υπόβαθρου για την χρήση των διαφόρων μηχανημάτων εγγραφής, επεξεργασίας και αναπαραγωγής ήχου

Αναλυτική ύλη:

- Ανάλυση της έννοιας του αναλογικού ήχου / Αναλογική αλυσίδα
- Μικρόφωνα
  - Αρχές λειτουργίας
  - Τύποι μικροφώνων
  - Τεχνικά χαρακτηριστικά
- Μαγνητική εγγραφή
  - Αρχές μαγνητικής εγγραφής
  - Μαγνητική ταινία
  - Τύποι μαγνητικής ταινίας
- Αναλογικά μαγνητόφωνα
  - Τύποι
  - Μηχανικά μέρη
  - Ηλεκτρονικά μέρη
  - Κεφαλές
- Δίσκος βινυλίου
  - Αρχές λειτουργίας
  - Κοπή
- Φίλτρα/equalizer
  - Βασικές αρχές
  - Low Pass, Band Pass, High Pass
  - Shelving
  - Γραφικά
  - Παραμετρικά
- Κονσόλα ήχου
  - Βασικές αρχές λειτουργίας
  - Τύποι (split, in-line)
  - I/O section
  - Master section
  - Patch bay
  - Αναλογικές -Ψηφιακές κονσόλες
- Ενισχυτές
  - Βασικές αρχές λειτουργίας
  - Τύποι

Παρατήρηση:

Οι ώρες διδασκαλίας του μαθήματος πρέπει να γίνονται την ίδια μέρα και συνεχόμενες.

4. ΜΑΘΗΜΑ: *Ακουστική Ι*

ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 42 ώρες / εξάμηνο, 3 ώρες / εβδομάδα

ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: *Θεωρητικό*

Στόχος: Η άρτια αντίληψη του φαινομένου του ήχου και η ικανότητα εκπόνησης ακουστικών μελετών

Αναλυτική ύλη:

- Βασικές αρχές του ήχου
  - Παραγωγή και διάδοση του ήχου
  - Συχνότητα, μήκος κύματος, φάση
- Κατηγορίες ήχων
- Ακουστικές στάθμες (λογάριθμοι, decibel, ακουστική ισχύς)
- Το αυτί και η ανατομία του (έξω, μέσο, μέσα αυτί)
- Ακουστότητα (loudness)
- Κατευθυντικότητα (localization)
- Κυμάνσεις
- Αντήχηση, χρόνος αντήχησης
- Η ανθρώπινη φωνή
- Οργανογνωσία
  - μέρη - κατασκευή οργάνου
  - παραγωγή / ενίσχυση / διάδοση ήχου
  - οικογένειες οργάνων στις κατηγορίες των: εγχόρδων, πνευστών, κρουστών μεμβρανόφωνων, κρουστών με ράβδους, ηχητικών πλακών και ηλεκτρικών οργάνων

Παρατήρηση:

Οι ώρες διδασκαλίας του μαθήματος πρέπει να γίνονται την ίδια μέρα και συνεχόμενες.

5. ΜΑΘΗΜΑ: Θεωρία Midi

ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 28 ώρες / εξάμηνο, 2 ώρες / εβδομάδα

ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Θεωρητικό

Στόχος: Η απόκτηση του απαραίτητου θεωρητικού υπόβαθρου για την δημιουργική χρήση και παρακολούθηση της MIDI τεχνολογίας.

Αναλυτική ύλη

- Ανάλυση της έννοιας του MIDI
- Διάκριση MIDI πληροφορίας και ψηφιακού ήχου
- Software/hardware προϋποθέσεις
- MIDI καλώδια /ακροδέκτες
- MIDI είσοδοι-έξοδοι
- MIDI interfaces
- Δυνατότητες υποστήριξης MIDI σε διαφορετικούς Υ/Η (Mac, PC)
- Βασικές MIDI συνδέσεις
- MIDI περιφερειακά
  - MIDI Merger
  - MIDI THRU box
  - MIDI Patch Bay
  - MIDI Controllers
    - Keyboards
    - MIDI Guitars
    - Fader boxes
    - MIDI pedals
    - Drum Pads
- MIDI κανάλια
- MIDI μηνύματα
  - Status/Data Bytes
  - Λεπτομερής ανάλυση και περιγραφή των μηνυμάτων:
    - Channel
    - System
- MIDI MODES
  - OMNI ON, OMNI OFF, MONO, POLY
- MULTI MODE
- Standard MIDI files
- General MIDI
- Συγχρονισμός
  - MIDI Clock
  - MIDI Timecode
  - MIDI Machine Control
  - MIDI Show Control
- Αυτοματισμός
- Πλεονεκτήματα / Μειονεκτήματα της MIDI τεχνολογίας
- Συνοπτική παρουσίαση των βασικών κατηγοριών MIDI εφαρμογών (sequencers, editor/librarians, score editors, orchestrators κλπ)

Παρατήρηση:

Οι ώρες διδασκαλίας του μαθήματος πρέπει να γίνονται την ίδια μέρα και συνεχόμενες.

6. ΜΑΘΗΜΑ: Χορωδία Ι.

ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 28 ώρες / εξάμηνο, 2 ώρες / εβδομάδα

ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Θεωρητικό

Στόχος: Η διαμόρφωση μουσικής αντίληψης μέσα από το χορωδιακό τραγούδι

Αναλυτική ύλη:

Θεωρητικό μέρος:

- Τρόποι συγκρότησης χορωδίας

Πρακτικό μέρος:

- Σύσταση χορωδίας, χωρισμός ανά φωνές
- Χορωδιακές ασκήσεις
- Διδασκαλία χορωδιακών τραγουδιών
- Ακρόαση χορωδιακών έργων

Παρατηρήσεις:

- Το ρεπερτόριο των ασκήσεων και των τραγουδιών όλων των εξαμήνων είναι προκαθορισμένο και διακρίνεται από σταδιακή εξέλιξη του βαθμού δυσκολίας από εξάμηνο σε εξάμηνο.
- Το ρεπερτόριο των τραγουδιών μπορεί να προέρχεται από διάφορες εποχές και στυλ.
- Στις περιπτώσεις που η χορωδία δεν είναι μικτή τετράφωνη συνίσταται η διασκευή των τραγουδιών, εάν βέβαια είναι απαραίτητο.
- Οι ώρες διδασκαλίας του μαθήματος πρέπει να γίνονται την ίδια ημέρα και συνεχόμενες.

7. ΜΑΘΗΜΑ: *Οργανογνωσία Ι.*

ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 28 ώρες / εξάμηνο, 2 ώρες / εβδομάδα

ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: *Θεωρητικό.*

Στόχος: Η απόκτηση ακουστικής εμπειρίας και γνώσης των δυνατοτήτων των πιο διαδεδομένων μουσικών οργάνων

Αναλυτική ύλη:

Περιγράφονται τα ιστορικά στοιχεία και αναλύονται τα βασικά χαρακτηριστικά (έκταση, ηχοχρωματικά χαρακτηριστικά, νέες αναζητήσεις των τεχνικών δυνατοτήτων τους κλπ) καθώς και οι τεχνικές εκτέλεσης των μουσικών οργάνων της ευρωπαϊκής και ελληνικής παραδόσης κατά κατηγορίες:

- Έγχορδα:

- Με δοξάρι: βιολί, βιόλα, βιόλα ντ? αμόρε, βιολοντσέλλο, κοντραμπάσσο, λύρα (όλοι οι τύποι)
- Νυκτά: κιθάρα, άρπα, μαντολίνο (όλοι οι τύποι), λαούτο (όλοι οι τύποι), ούτι σάζι (όλοι οι τύποι), μπουζούκι (όλοι οι τύποι), κανονάκι, ζίθερ (zithers— διάφοροι τύποι)

- Πνευστά:

- Ξύλινα πνευστά: φλάουτο (όλοι οι τύποι), φλάουτο με ράμφος (όλοι οι τύποι), ζουρνάς, όμποε, αγγλικό κόρνο, κλαρινέτο (όλοι οι τύποι), φαγγότο (όλοι οι τύποι)
- Οικογένεια σαξοφώνων: σοπράνο, άλτο, τενόρο, βαρύτονο
- Χάλκινα πνευστά: Γαλλικό κόρνο, τρομπέτα (όλοι οι τύποι), κορνέτα, ευφώνιο, τρομπόνι (όλοι οι τύποι), τούμπα
- Άσκαυλοι: τσαμπούνα (διάφοροι τύποι), γκάιντα (διάφοροι τύποι)

- Πληκτροφόρα:

- Πιανοφόρτε, εκκλησιαστικό όργανο, τσέμπαλο, βέρτζιναλ, κλαβικόρντ, τσελέστα.

Παρατηρήσεις:

- Το μάθημα πρέπει να συνοδεύεται από ακουστικά παραδείγματα ενδεικτικά για τα χαρακτηριστικά των οργάνων και τις δεξιότητες τεχνικές δυνατότητες των εκτελεστών τους.
- Οι ώρες διδασκαλίας του μαθήματος πρέπει να γίνονται την ίδια ημέρα και συνεχόμενες.

8. ΜΑΘΗΜΑ: *Ακουστική – Φωνητική Αγωγή Ι.*

ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 28 ώρες / εξάμηνο, 2 ώρες / εβδομάδα

ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: *Θεωρητικό.*

Στόχος: Καλλιέργεια μουσικής αντίληψης με μέσο το αυτί και τη φωνή

Αναλυτική ύλη:

Solfège:

- Φωνητικές ασκήσεις σε κλίμακες και τρόπους
- Συντονισμός φωνής σε τονικό κέντρο
- Συστήματα σταθερού και κινητού ντο, τονικό σύστημα σολ-φα
- Ρυθμικές ασκήσεις

Dictée:

- Ασκήσεις για βελτίωση μουσικής μνήμης
- Υπαγόρευση διαστημάτων και καταγραφή τους
- Υπαγόρευση μελωδιών

Παρατηρήσεις:

- *Ολες οι ασκήσεις γίνονται στο συγκεκριμένο σύστημα.*
- *Το ρεπερτόριο των ασκήσεων των δύο εξαμήνων καταρτίζεται βάση της σταδιακής εξέλιξης του βαθμού δυσκολίας.*
- *Τα μουσικά μέρη πάνω στα οποία γίνεται η εξάσκηση του dictée και του solfège μπορούν να προέρχονται από διάφορα είδη και στυλ μουσικής όσο πιο κοντά στα ακούσματα των καταρτιζομένων και με στόχο την εξοικείωση τους και με άλλα είδη μουσικής.*
- *Οι ώρες διδασκαλίας του μαθήματος πρέπει να γίνονται την ίδια ημέρα και συνεχόμενες.*

9. ΜΑΘΗΜΑ: *Ιστορία Μουσικής Ι.*

ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 28 ώρες / εξάμηνο, 2 ώρες / εβδομάδα

ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Θεωρητικό.

Στόχος: Η διαμόρφωση αισθητικού κριτηρίου και υποδομής στα ακούσματα του καταρτιζόμενου.

Αναλυτική ύλη:

- Ελληνική μουσική παράδοση:
  - Η μουσική στην αρχαία Ελλάδα:
    - ♦ Θεωρητικοί της αρχαίας ελληνικής μουσικής
    - ♦ Μινωικός, κυκλαδικός, μυκηναϊκός πολιτισμός
    - ♦ Αρχαϊκή και κλασσική εποχή
    - ♦ Μουσικά όργανα
  - Ιστορία βυζαντινής μουσικής
  - Σχέση αρχαίας ελληνικής και βυζαντινής μουσικής με τη δημοτική
  - Δομή ελληνικών παραδοσιακών τραγουδιών
  - Σύνολα ελληνικών παραδοσιακών μουσικών οργάνων
  - Ταξινόμηση τραγουδιών με κριτήριο το στίχο, το ρυθμό ή και τα δύο
  - Διάκριση της ελληνικής δημοτικής μουσικής σε στεριανή και νησιώτικη και σε μικρότερες κατηγορίες ανάλογα με το γεωγραφικό χώρο προέλευσής της
  - Ο αυτοσχεδιασμός και η σημασία του στο τραγούδι και τη μουσική
  - Δημοτική μουσική και χορός
  - Επιδράσεις και προσμίξεις ξένων παραδόσεων στη δημοτική μουσική
  - Η λειτουργικότητα της παραδοσιακής μουσικής σε κοινωνικές εκδηλώσεις
  - Η ανάγκη διάσωσης, διατήρησης και διάδοσης της ελληνικής μουσικής
  - Αρχεία, φορείς και πρόσωπα που ασχολούνται με τη μελέτη και διάδοση της ελληνικής δημοτικής μουσικής
- Διδασκαλία δημοτικών τραγουδιών μέσω της ακρόασής τους με στόχο όχι απλά την απομνημόνευση του τραγουδιού αλλά την βιωματική εμπειρία του τρόπου εκμάθησης και αφομοίωσης
  - Αναφορά στο ρεμπέτικο και αστικό τραγούδι

Παρατηρήσεις:

- Το μάθημα πλαισιώνεται από επισκέψεις σε χώρους (μουσεία, συλλόγους κ.α.) και ακροάσεις ηχητικών παραδειγμάτων ή παρουσιάσεις σε video αντίστοιχων παραδειγμάτων.
- Οι ώρες διδασκαλίας του μαθήματος πρέπει να γίνονται την ίδια ημέρα και συνεχόμενες.

10. ΜΑΘΗΜΑ: Στοιχειώδης Εκμάθηση Πληκτροφόρου.

ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 28 ώρες / εξάμηνο, 2 ώρες / εβδομάδα

ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: *Εργαστηριακό.*

Στόχος: Εξοικείωση με το πληκτροφόρο ως μέσο εισαγωγής δεδομένων στον Η/Υ

Αναλυτική ύλη:

- Εκμάθηση συνηχήσεων και θέσεων τους στο πληκτρολόγιο
- Ελεγχος δύναμης δακτύλων
- Ασκήσεις με κλίμακες και αρπισμούς
- Ρυθμικές ασκήσεις στο πληκτρολόγιο για την εισαγωγή δεδομένων κρουστών οργάνων

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

1. ΜΑΘΗΜΑ: Αγγλικά II

ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 42 ώρες / εξάμηνο, 3 ώρες / εβδομάδα

ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Θεωρητικό

Στόχος : Η εξοικείωση με την ορολογία της ειδικότητας.

Αναλυτική ύλη :

- Εξετάζεται η ορολογία όπως αυτή αντιστοιχεί στην παρακολούθηση της διδακτέας ύλης ανά γνωστικό αντικείμενο των παρακάτω μαθημάτων:
  - Ακουστική
  - Θεωρία Audio
  - Ηχοληψία
  - Sequencing
  - Σύνθεση ήχου
  - Προγραμματισμός synthesizer
  - HD recording
  - Live electronics
  - Επεξεργασία μουσικού κειμένου σε H/Y I , II
  - Μουσική για θέατρο, κινούμενη εικόνα και ραδιοφωνικές παραγωγές I , II

Παρατηρήσεις :

- ***Η ανωτέρω περιγραφή αφορά και στα 3 εξάμηνα (Β', Γ', Δ')***
- *Η ορολογία στο μάθημα των Αγγλικών θα είναι η μία από τις τρεις ώρες ανά εβδομάδα.*
- *Για την καλύτερη λειτουργία του ωρολογίου προγράμματος το μάθημα να γίνεται μονόωρο.*

2. ΜΑΘΗΜΑ: *Ακουστική II*

ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 28 ώρες / εξάμηνο, 2 ώρες / εβδομάδα

ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: *Θεωρητικό*

Στόχος: Η άρτια αντίληψη του φαινομένου του ήχου και η ικανότητα εκπόνησης ακουστικών μελετών

Αναλυτική ύλη:

- Απορρόφηση του ήχου
- Ανάκλαση του ήχου
- Στάσιμα κύματα
- Ακουστική κλειστών χώρων
- Ακουστική ανοικτών χώρων
- Ηχομονωτικά και ηχοαπορροφητικά υλικά
- Μηχανήματα και συστήματα ακουστικών μετρήσεων / μελετών
- Ακουστική μελέτη - τεχνικές
- Ηχορύπανση

Παρατήρηση:

Οι ώρες διδασκαλίας του μαθήματος πρέπει να γίνονται την ίδια μέρα και συνεχόμενες.

3. ΜΑΘΗΜΑ: *Θεωρία Audio II*

ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 56 ώρες / εξάμηνο, 4 ώρες / εβδομάδα, (2 Ε & 2 Θ).

ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: *Μικτό*

Στόχος: Η απόκτηση του απαραίτητου γνωστικού υπόβαθρου για την χρήση των διάφορων μηχανημάτων εγγραφής, επεξεργασίας και αναπαραγωγής ήχου.

Αναλυτική ύλη

- Θεωρία ψηφιακού ήχου
  - Sampling
  - Nyquist Theorem
  - Oversampling
  - Dither
  - A/D αλυσίδα
  - D/A αλυσίδα
- Compact Disc (CD)
  - Αρχές λειτουργίας
  - Τύποι
- Mini Disc
  - Αρχές λειτουργίας
  - Συμπίεση δεδομένων
- Digital Audio Tape (DAT)
  - Αρχές λειτουργίας
  - Μηχανικά μέρη
  - Ηλεκτρονικά μέρη
- Ψηφιακά πολυκάναλα
  - MDM
  - DASH
  - Hard disc recorders
- Ηχεία
  - Αρχές λειτουργίας
  - Τύποι
  - Τεχνικά χαρακτηριστικά
  - Crossover
- Δυναμικοί επεξεργαστές
  - Gate
  - Compressor
  - Limiter
- Χρονικοί επεξεργαστές
  - Delay
  - Reverb
  - Chorus
  - Flanger
- Pitch shifting - Harmonizing
- Ψυχοακουστικοί επεξεργαστές
- Τεχνικές αποθρομβοποίησης

Παρατήρηση:

Οι ώρες διδασκαλίας του μαθήματος πρέπει να γίνονται την ίδια μέρα και συνεχόμενες.

4. ΜΑΘΗΜΑ: *Ηχοληψία*

ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 28 ώρες / εξάμηνο, 2 ώρες / εβδομάδα

ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: *Εργαστηριακό*

Στόχος: Αποκκτηση δεξιοτήτων στην ηχοληψία

Αναλυτική ύλη

- Σύντομη περιγραφή των μηχανημάτων του studio
- Ανάλυση της κονσόλας του ήχου
  - Δομή
  - Ροή σήματος
  - Δρομολόγηση σήματος
- Τεχνικές ηχοληψίας
  - Μικρόφωνα
  - D.I.
- Στερεοφωνική ηχογράφηση
  - Βασικές αρχές
  - Μέθοδοι
  - Εφαρμογές
- Τεχνική της πολυκάναλης ηχογράφησης
  - Διαφορετικών μουσικών οργάνων
  - Διαφορετικών μουσικών συνόλων
  - Έννοια σταδιακής ολοκλήρωσης μουσικού έργου
- Επιλογή και τοποθέτηση μικροφώνων
- Στάθμη σήματος
- Monitoring
  - Control room
  - Ακουστικά
  - Ενδοεπικοινωνία
- Χρήση επεξεργαστών ήχου
- Tracking
- Playback
- Overdubbing
- Rough mix

Παρατήρηση:

Οι ώρες διδασκαλίας του μαθήματος πρέπει να γίνονται την ίδια μέρα και συνεχόμενες.

5. ΜΑΘΗΜΑ: Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές

ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 28 ώρες / εξάμηνο, 2 ώρες / εβδομάδα

ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Εργαστηριακό

6. ΜΑΘΗΜΑ: *Sequencing I*

ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 28 ώρες / εξάμηνο, 2 ώρες / εβδομάδα

ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: *Εργαστηριακό*

Στόχος: Πρακτική εξάσκηση στο MIDI sequencing

Αναλυτική ύλη

[ΠΡΟΣΟΧΗ: *Η ύλη που ακολουθεί αφορά και στο **Sequencing II** του Γ Εξαμήνου και κατανέμεται με ευθύνη των εκπαιδευτών]*

- Ο ρόλος των sequencer στην σύγχρονη μουσική παραγωγή
- Hardware/software sequencers
- Ο ρόλος του sequencer στο studio
- Περιγραφή του περιβάλλοντος εργασίας
- Τρόποι εισαγωγής δεδομένων
- Τρόποι παρουσίασης δεδομένων
- Τρόποι επεξεργασίας δεδομένων
- Συγχρονισμός μηχανημάτων
- MIDI automation
- Συγκριτική παρουσίαση των σημαντικότερων MIDI sequencers

Παρατηρήσεις:

- Η πρακτική εξάσκηση γίνεται πάνω σε τουλάχιστον ένα από τα εξής προγράμματα: Logic, Cubase, Vision, Performer.*
- Το εργαστήριο που διεξάγεται το μάθημα πρέπει να διαθέτει δύο τουλάχιστον υπολογιστές (ένας με λειτουργικό Macintosh και ένας με λειτουργικό σύστημα Windows).*
- Οι ώρες διδασκαλίας του μαθήματος πρέπει να γίνονται την ίδια μέρα και συνεχόμενες.*

7. ΜΑΘΗΜΑ: Τεχνικές Σύνθεσης Ήχου I

ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 28 ώρες / εξάμηνο, 2 ώρες / εβδομάδα

ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Θεωρητικό

Στόχος: Η εξοικείωση με τις σημαντικότερες τεχνικές σύνθεσης ήχου

Αναλυτική ύλη

- Ανάλυση της έννοιας της σύνθεσης ήχου
- Ιστορική εξέλιξη
- Διάκριση σημάτων ελέγχου / ακουστικών σημάτων
- Modular αρχιτεκτονική, Modules
  - Γεννήτριες ήχου (oscillators)
    - Τύποι
    - Χαρακτηριστικά
    - Εφαρμογές
  - Γεννήτριες χαμηλών συχνοτήτων (LFO)
    - Τύποι
    - Χαρακτηριστικά
    - Εφαρμογές
  - Γεννήτριες θορύβου
    - Τύποι
    - Χαρακτηριστικά
    - Εφαρμογές
- Ενισχυτές
  - Χαρακτηριστικά
  - Εφαρμογές
- Φίλτρα
  - Τύποι (Low Pass, Band Pass, High Pass, Notch)
  - Χαρακτηριστικά (Συχνότητα αποκοπής, Τάξη του φίλ-
τρου, resonance)
    - Εφαρμογές
- Γεννήτρια Περιβάλλουσας (Envelope generator)
  - Χαρακτηριστικά
  - Εφαρμογές
- Sample & Hold
  - Χαρακτηριστικά
  - Εφαρμογές
- Ακολουθητές περιβάλλουσας (Envelope Follower)
  - Χαρακτηριστικά
  - Εφαρμογές
- Προσθετική Σύνθεση Ήχου
  - Βασικές αρχές
  - Χαρακτηριστικά
- Αφαιρετική Σύνθεση Ήχου
  - Βασικές αρχές
  - Χαρακτηριστικά

Παρατήρηση:

Οι ώρες διδασκαλίας του μαθήματος πρέπει να γίνονται την ίδια μέρα και συνεχόμενες.

8. ΜΑΘΗΜΑ: Βασικά Δομικά Στοιχεία και Έννοιες της Μουσικής του 20ου Αιώνα I

ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 28 ώρες / εξάμηνο, 2 ώρες / εβδομάδα

ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Θεωρητικό

Στόχος: Η εξοικείωση με τη χρήση βασικών δομικών στοιχείων στη μουσική δημιουργία, μέσα από τις γλώσσες της μουσικής των ρευμάτων και τάσεων του 20ου αιώνα, για την καλλιέργεια νέων ερεθισμάτων και αντιλήψεων στη μουσική σύνθεση

Αναλυτική ύλη:

Περιγραφή της συστηματοποίησης του βασικού ηχητικού υλικού (κλίμακες και τονικότητα, σειρές, patterns, ηχητικοί όγκοι κλπ) μέσα από την αισθητική προσέγγιση των κυριοτέρων ρευμάτων και τάσεων του 20ου αιώνα:

- Η χρήση της χρωματικής κλίμακας, οι συνεχείς μετατροπές και ο αποπροσανατολισμός από την κύρια τονικότητα στον όψιμο ρομαντισμό (R. Wagner κ.α.)
- Οι εξωτικές κλίμακες και η νέα αρμονική αντίληψη στη "θολή" εικόνα του εμπρεσιονισμού (Debussy, Moussorsky, Ravel κ.α.)
- Η κατάργηση της τονικότητας με την έντονη χρήση διαφωνιών μέσα από την εξπρεσιονιστική αισθητική της ατονικότητας και του δωδεκαφθογγισμού (Schoenberg, Webern, Berg κ.α.)
- Χαρακτηριστικές κλίμακες και τροπική (modal) τονική αντίληψη στη μουσική Jazz και blues
- Η χρήση δύο ή περισσότερων τονικοτήτων παράλληλα στην πολυτονικότητα (Stravinsky, Hindemith, ομάδα των έξι, Gershwin κ.α.)
- Η έννοια της σειράς και οι βασικές αρχές ανάπτυξης της στο σειραϊσμό και τον καθολικό σειραϊσμό (ολοσειραϊσμός) (Schoenberg, Webern, Boulez, Stockhausen κ.α.)
- Μέθοδοι χρήσης της τυχαιότητας ηχητικών καταστάσεων στον αλεατορισμό και τη μουσική του τυχαίου (Cage, Lutoslawski, Stockhausen κ.α.)

Παρατηρήσεις:

- Οι καταρτιζόμενοι πρέπει να λύσουν ασκήσεις που θα πραγματεύονται τη χρήση των συγκεκριμένων εννοιών των παραδόσεων της διδακτέας ύλης.
- Η ανάλυση των βασικών σκέψεων - αντιλήψεων για τη δημιουργία και χρήση των "δομικών στοιχείων" του ηχητικού υλικού σύμφωνα με μια συγκεκριμένη τάση ή ρεύμα, πρέπει, κατά την παράδοση, να συνοδεύεται από ακουστικά παραδείγματα και παρτιτούρες έργων.
- Οι ώρες διδασκαλίας του μαθήματος πρέπει να γίνονται την ίδια ημέρα και συνεχόμενες.

9. ΜΑΘΗΜΑ: Χορωδία II

ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 28 ώρες / εξάμηνο, 2 ώρες / εβδομάδα

ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Θεωρητικό

Στόχος: Η διαμόρφωση μουσικής αντίληψης μέσα από το χορωδιακό τραγούδι

Αναλυτική ύλη:

Θεωρητικό μέρος:

- Μελέτη χαρακτηριστικών και διαφοροποιήσεων των μουσικών εποχών μέσα από το ρεπερτόριο διδασκαλίας
- Ακρόαση χορωδιακών έργων

Πρακτικό μέρος:

- Ανατομία / ηχεία σώματος, ασκήσεις χαλάρωσης. Τεχνική αναπνοής και ασκήσεις διαφραγματικής αναπνοής. Άρθρωση και ασκήσεις ορθοφωνίας
- Τοποθέτηση φωνής
- Χορωδιακές ασκήσεις
- Ασκήσεις διάσπασης, καταμερισμού προσοχής και ακοής
- Ασκήσεις διεύθυνσης χορωδίας
- Διδασκαλία και ανάλυση μουσικού ρεπερτορίου διαφόρων εποχών και στυλ

Παρατηρήσεις:

- Το ρεπερτόριο των ασκήσεων και των τραγουδιών όλων των εξαμήνων είναι προκαθορισμένο και διακρίνεται από σταδιακή εξέλιξη του βαθμού δυσκολίας από εξάμηνο σε εξάμηνο.
- Το ρεπερτόριο των τραγουδιών μπορεί να προέρχεται από διάφορες εποχές και στυλ.
- Στις περιπτώσεις που η χορωδία δεν είναι μικτή τετράφωνη συνίσταται η διασκευή των τραγουδιών, εάν βέβαια είναι απαραίτητο.
- Οι ώρες διδασκαλίας του μαθήματος πρέπει να γίνονται την ίδια ημέρα και συνεχόμενες.

10. ΜΑΘΗΜΑ: Οργανογνωσία II

ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 28 ώρες / εξάμηνο, 2 ώρες / εβδομάδα

ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Θεωρητικό

Στόχος: Η απόκτηση ακουστικής εμπειρίας και γνώσης των δυνατοτήτων των πιο διαδεδομένων μουσικών οργάνων

Αναλυτική ύλη:

1. Περιγράφονται τα ιστορικά στοιχεία και αναλύονται τα βασικά χαρακτηριστικά (έκταση, ηχοχρωματικά χαρακτηριστικά, νέες αναζητήσεις των τεχνικών δυνατοτήτων τους κλπ) καθώς και οι τεχνικές εκτέλεσης των μουσικών οργάνων της ευρωπαϊκής και ελληνικής μουσικής παράδοσης, κατά κατηγορίες:

- Κρουστά:

- μεμβρανόφωνα: τυμπάνια, ταμπούρο, ντέφι, τομ τομ, γκρανκάσα

- ιδιόφωνα: πιάτα, τρίγωνο, καμπάνες (όλοι οι τύποι), μεταλλόφωνα (βιμπραφόν, γκλόκενσπην κ.α.) ξυλόφωνα (μαρίμπα κλπ), τέμπλμπλοκς, σείστρα, νταούλια, τουμπερλέκια κλπ

- το τυπικό drum set της jazz, rock και ελαφράς μουσικής

- Ηλεκτρικά και ηλεκτρονικά όργανα:

- έγχορδα: ηλεκτρική κιθάρα (διάφοροι τύποι), μπάσσα ηλεκτρική κιθάρα (διάφοροι τύποι), ηλεκτρικά έγχορδα με δοξάρι, MIDI κιθάρες

- πληκτροφόρα: συνθετητές (διάφοροι τύποι) με πλήκτρα, ηλεκτρικά πιάννα, αρμόνια κλπ

- κρουστά: το ηλεκτρονικό drum set

2. Περιγράφονται τα πιο σημαντικά οργανικά σύνολα (κατηγορίες και χαρακτηριστικά οργάνων, ιστορικό και κοινωνικό πλαίσιο ένταξής τους στην τοπική παράδοση κλπ), στους εξωευρωπαϊκούς μουσικούς πολιτισμούς:

- Αφρική

- Μέση Ανατολή

- Ινδία

- Άπω Ανατολή

- Ωκεανία

- Αμερική

Παρατηρήσεις:

- Το μάθημα πρέπει να συνοδεύεται από ακουστικά παραδείγματα

ενδεικτικά για τα χαρακτηριστικά των οργάνων και τις δεξιότητες

δυνατότητες των εκτελεστών τους.

- Οι ώρες διδασκαλίας του μαθήματος πρέπει να γίνονται την ίδια ημέρα και συνεχόμενες.

11. ΜΑΘΗΜΑ: *Ακουστική – Φωνητική Αγωγή II*

ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 28 ώρες / εξάμηνο, 2 ώρες / εβδομάδα

ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Θεωρητικό

Στόχος: Καλλιέργεια μουσικής αντίληψης με μέσο το αυτί και τη φωνή

Αναλυτική ύλη:

Solfège:

- Φωνητικές ασκήσεις σε κλίμακες και τρόπους
- Συντονισμός φωνής σε τονικό κέντρο
- Συστήματα σταθερού και κινητού ντο, τονικό σύστημα σολ-φα
- Ρυθμικές ασκήσεις

Dictée:

- Ασκήσεις για βελτίωση μουσικής μνήμης
- Υπαγόρευση διαστημάτων και καταγραφή τους
- Υπαγόρευση μελωδιών
- Υπαγόρευση αρμονικών συνδέσεων

Παρατηρήσεις:

- Όλες οι ασκήσεις γίνονται στο συγκεκριμένο σύστημα.
- Το ρεπερτόριο των ασκήσεων των δύο εξαμήνων καταρτίζεται βάση της σταδιακής εξέλιξης του βαθμού δυσκολίας.
- Τα μουσικά μέρη πάνω στα οποία γίνεται η εξάσκηση του dictée και του solfège μπορούν να προέρχονται από διάφορα είδη και στυλ μουσικής όσο πιο κοντά στα ακούσματα των καταρτιζομένων και με στόχο την εξοικείωση τους και με άλλα είδη μουσικής.
- Οι ώρες διδασκαλίας του μαθήματος πρέπει να γίνονται την ίδια ημέρα και συνεχόμενες.

12. ΜΑΘΗΜΑ: *Ιστορία Μουσικής II*

ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 28 ώρες / εξάμηνο, 2 ώρες / εβδομάδα

ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: *Θεωρητικό*

Στόχος: Η διαμόρφωση αισθητικού κριτηρίου αλλά και υποδομής στα ακούσματα του καταρτιζομένου

Αναλυτική ύλη:

- Δυτική μουσική παράδοση:
  - Σε όλες τις εποχές εξετάζονται: α) το κοινωνικό/ιστορικό πλαίσιο κάτω από το οποίο δημιουργήθηκε η μουσική, β) οι σπουδαιότεροι συνθέτες και γ) τα σημαντικότερα γεγονότα-σταθμοί που σηματοδότησαν κάθε εποχή σε ό,τι αφορούν την πολιτική, τον πολιτισμό, ή την επιστήμη
  - 13^{ος}αι/15^{ος}αι. Η μουσική στο Μεσαίωνα:
    - Γρηγοριανό μέλος
    - Θρησκευτική και κοσμική μουσική στην Αγγλία, Γαλλία, Γερμανία, Ιταλία
    - Είδη σύνθεσης
  - 15^{ος}αι/16^{ος}αι. Αναγέννηση:
    - Πολυφωνική μουσική στην Αγγλία, Γαλλία, Γερμανία, Ιταλία
    - Είδη σύνθεσης
  - 17^{ος}αι. Πρώιμο Baroque:
    - Η μουσική στην Αγγλία, Γαλλία, Γερμανία, Ιταλία
    - Είδη σύνθεσης
  - β' μισό 17^{ου}αι/18^{ου}αι Οψιμο Baroque:
    - Η μουσική στην Αγγλία, Γαλλία, Γερμανία, Ιταλία
    - Είδη σύνθεσης
  - β' μισό 18^{ου}αι/19^{ος}αι Κλασικισμός:
    - Σχολή του Μανχάϊμ
    - Haydn, Mozart
    - Είδη σύνθεσης
    - Η μετάβαση από τον κλασικισμό στο ρομαντισμό Beethoven, Schubert
    - Είδη σύνθεσης
    - Η μουσική στην Ιταλία, ιταλική όπερα
  - β' μισό 19^{ου}αι. Ρομαντισμός:
    - Η μουσική στην Γερμανία, Αυστρία, Γαλλία, Ιταλία
    - Είδη σύνθεσης

Παρατηρήσεις:

- Παράλληλα με το μάθημα γίνεται ακρόαση έργων ανά εποχή και στοιχειώδης ανάλυσή τους.
- Οι ώρες διδασκαλίας του μαθήματος πρέπει να γίνονται την ίδια ημέρα και συνεχόμενες.

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

1. ΜΑΘΗΜΑ: Αγγλικά III

ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 42 ώρες / εξάμηνο, 3 ώρες / εβδομάδα

ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Θεωρητικό

Στόχος : Η εξοικείωση με την ορολογία της ειδικότητας.

Αναλυτική ύλη :

- Εξετάζεται η ορολογία όπως αυτή αντιστοιχεί στην παρακολούθηση της διδακτέας ύλης ανά γνωστικό αντικείμενο των παρακάτω μαθημάτων:
  - Ακουστική
  - Θεωρία Audio
  - Ηχοληψία
  - Sequencing
  - Σύνθεση ήχου
  - Προγραμματισμός synthesizer
  - HD recording
  - Live electronics
  - Επεξεργασία μουσικού κειμένου σε H/Y I , II
  - Μουσική για θέατρο, κινούμενη εικόνα και ραδιοφωνικές παραγωγές I , II

Παρατηρήσεις :

- ***Η ανωτέρω περιγραφή αφορά και στα 3 εξάμηνα (B', Γ', Δ')***
- *Η ορολογία στο μάθημα των Αγγλικών θα είναι η μία από τις τρεις ώρες ανά εβδομάδα.*
- *Για την καλύτερη λειτουργία του ωρολογίου προγράμματος το μάθημα να γίνεται μονόωρο.*

2. ΜΑΘΗΜΑ: ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ-ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 14 ώρες / εξάμηνο, 1 ώρα / εβδομάδα

ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Θεωρητικό

Α' ΜΕΡΟΣ: ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 **ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ**

1. Η έννοια της επικοινωνίας.
2. Επικοινωνία και λήψη αποφάσεων.
3. Μοντέλα επικοινωνίας.
4. Μέθοδοι και τεχνικές επικοινωνίας.
5. Ατομική, διαπροσωπική, ομαδική, μαζική επικοινωνία.
6. Εμπόδια στην αποτελεσματική επικοινωνία και τρόποι αντιμετώπισής τους.
7. Τα κανάλια επικοινωνίας στην επιχείρηση.
8. Άτυπη ή ανεπίσημη επικοινωνία και διαδόσεις.
9. Επικοινωνία με το προσωπικό της επιχείρησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 **ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ**

1. Βασικές αρχές της ψυχολογίας του ατόμου και της ομάδας.
2. Η συμπεριφορά του ατόμου μέσα σε μία ομάδα.
3. Δεξιότητες ομαδικής εργασίας: συμπεριφορά, συνεργασία, συγκρούσεις, συντονισμός.
4. Δεξιότητες διαπραγμάτευσης: στρατηγικές και τακτικές διαπραγμάτευσης.
5. Προσωπικές δεξιότητες: χαρακτηριστικά προσωπικότητας- επαγγελματικές ικανότητες- επιλογή, ανάπτυξη, οργάνωση και παρουσίαση μηνύματος.
6. Επίλυση προβλημάτων και λήψη αποφάσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 **ΤΑ ΜΕΣΑ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ**

1. Ιστορική εξέλιξη στην Ελλάδα και σε άλλες χώρες.
2. Προφορικός λόγος (ζωντανός λόγος-μηχανικός λόγος).
3. Γραπτός λόγος (τύπος, έννοια, διακρίσεις, σημασία, λειτουργίες, προβλήματα, προστασία από το κράτος, νομοθεσία κ.τ.λ.).
4. Οπτικοακουστικά (ραδιοφωνία, τηλεόραση, κινηματογράφος, φιλμ, στριπς, κοινωνιολογική θεώρηση των μέσων, νομικό καθεστώς)
5. Άλλα μέσα (σύνθημα, σύμβολα, τέχνη, εικόνα, φωτογραφία, αφίσα).

Β' ΜΕΡΟΣ: ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 **ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ**

1. Γνωρίσματα της επιχείρησης.
2. Κατηγορίες και μέγεθος επιχειρήσεων.
3. Επιχειρηματικός Προγραμματισμός (Business planning).
4. Σύγχρονα και μελλοντικά προβλήματα της επιχείρησης: παραγωγή, παραγωγικότητα, ανταγωνιστικότητα της επιχείρησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ

1. Η λειτουργία του προγραμματισμού: καθορισμός σκοπών, διαμόρφωση πολιτικής, ανάπτυξη σχεδίων, καθορισμός διαδικασιών.
2. Λειτουργία της οργάνωσης: ενότητα Διοίκησης, μορφές οργάνωσης (κάθετη, γραμμική, διοικητική και οριζόντια).
3. Στοχοθέτηση.
  - 3.1 Στόχοι και υποκίνηση.
  - 3.2 Προσδιορισμός στόχων για ένα τμήμα. Προσδιορισμός ατομικών στόχων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3
ΣΤΟΙΧΕΙΑ MARKETING.

1. Ανταγωνισμός.
2. Ανάλυση περιβάλλοντος.
3. Συστήματα πληροφοριών marketing.
4. Τμηματοποίηση της αγοράς.
5. Συσκευασία και σηματοποίηση του προϊόντος.
6. Διαφήμιση (έννοια, στοιχεία, σημασία, πρόγραμμα, στελέχη, κώδικες).
7. Προσωπικές πωλήσεις.
8. Προώθηση πωλήσεων.

3. ΜΑΘΗΜΑ: *Μίξη Ήχου*

ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 28 ώρες / εξάμηνο, 2 ώρες / εβδομάδα

ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: *Εργαστηριακό*

Στόχος: Απόκτηση δεξιοτήτων στις τεχνικές της επεξεργασίας και μίξης των ήχων.

Αναλυτική ύλη

- Κονσόλα του ήχου
- Patch bay
- Δυναμικοί επεξεργαστές
- Effects
- Η μίξη του ήχου σε στάδια
- Διάφορα είδη μίξης
  - Οργανική μουσική
    - Ηλεκτρικά / ακουστικά όργανα
    - Μικρά / μεγάλα σύνολα
  - Μουσικά όργανα και φωνή
  - Ραδιοφωνικό spot
  - Τηλεοπτικό spot
  - Video clip
  - Κινηματογραφική μίξη, surround sound
  - Η αισθητική της μίξης σε διαφορετικά είδη μουσικής
  - POP/ROCK (διάφορα είδη)
  - Soul
  - Ηλεκτρονική χορευτική (διάφορα είδη)
  - Ελληνική παραδοσιακή
  - Ελληνική λαϊκή
  - Ελληνική έντεχνη
  - Jazz
  - Κλασική
- Αυτοματισμός / Ο ρόλος του H/Y στη μίξη

Παρατήρηση:

Οι ώρες διδασκαλίας του μαθήματος πρέπει να γίνονται την ίδια μέρα και συνεχόμενες.

4. ΜΑΘΗΜΑ: *Sequencing II*

ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 28 ώρες / εξάμηνο, 2 ώρες / εβδομάδα

ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: *Εργαστηριακό*

Στόχος: Πρακτική εξάσκηση στο MIDI sequencing

Αναλυτική ύλη

[ΠΡΟΣΟΧΗ: *Η ύλη που ακολουθεί αφορά και στο **Sequencing I** του **B Εξαμήνου** και κατανέμεται με ευθύνη των εκπαιδευτών]*

- Ο ρόλος των sequencer στην σύγχρονη μουσική παραγωγή
- Hardware/software sequencers
- Ο ρόλος του sequencer στο studio
- Περιγραφή του περιβάλλοντος εργασίας
- Τρόποι εισαγωγής δεδομένων
- Τρόποι παρουσίασης δεδομένων
- Τρόποι επεξεργασίας δεδομένων
- Συγχρονισμός μηχανημάτων
- MIDI automation
- Συγκριτική παρουσίαση των σημαντικότερων MIDI sequencers

Παρατηρήσεις:

- Γίνεται εμβάθυνση στην ύλη του προηγούμενου εξαμήνου
- Η πρακτική εξάσκηση γίνεται πάνω σε τουλάχιστον ένα από τα εξής: προγράμματα: *Logic, Cubase, Vision, Performer*.
- Το εργαστήριο που διεξάγεται το μάθημα πρέπει να διαθέτει δύο τουλάχιστον υπολογιστές (ένας με λειτουργικό *Macintosh* και ένας με λειτουργικό σύστημα *Windows*).
- Οι ώρες διδασκαλίας του μαθήματος πρέπει να γίνονται την ίδια μέρα και συνεχόμενες.

5. ΜΑΘΗΜΑ: Τεχνικές Σύνθεσης Ήχου II

ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 28 ώρες / εξάμηνο, 2 ώρες / εβδομάδα

ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Θεωρητικό

Στόχος: Η κατανόηση και εξοικείωση με τις σημαντικότερες τεχνικές σύνθεσης ήχου.

Αναλυτικό πρόγραμμα

-Παρουσίαση και ανάλυση των σημαντικότερων σύγχρονων τεχνικών σύνθεσης ήχου.

-Παρουσιάζονται οι βασικές αρχές, τα χαρακτηριστικά και οι εφαρμογές των ακόλουθων τεχνικών:

- Amplitude Modulation (AM)
- Frequency Modulation (FM)
- Multiplicative Synthesis (Ring Modulation)
- Waveshaping
- Granular Synthesis
- Formant Synthesis
- Physical Modeling
- Stochastic Waveform Synthesis
- Graphical Synthesis

Παρατηρήσεις:

-Το μάθημα ολοκληρώνεται με ταυτόχρονη παράθεση ηχητικών παραδειγμάτων καθώς και μουσικών αποσπασμάτων από έργα ηλεκτροακουστικής μουσικής.

-Οι ώρες διδασκαλίας του μαθήματος πρέπει να γίνονται την ίδια μέρα και συνεχόμενες.

6. ΜΑΘΗΜΑ: Προγραμματισμός Synthesizer

ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 28 ώρες / εξάμηνο, 2 ώρες / εβδομάδα

ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Εργαστηριακό

Στόχος: Εξοικείωση με τον προγραμματισμό και τον έλεγχο διαφόρων κατηγοριών synthesizer. Κατανόηση του ρόλου των synthesizer στη σύγχρονη μουσική παραγωγή.

Αναλυτική ύλη:

- Παρουσίαση της ιστορικής εξέλιξης των synthesizer
- Ο ρόλος των synthesizer στη μουσική παραγωγή
- Αναλογικά / Ψηφιακά synthesizers
- Software / Hardware synthesizers
- Ανάλυση:
  - Παρουσίαση διαφορετικών τύπων
  - Αρχιτεκτονική
  - Δυνατότητες προγραμματισμού
  - Έλεγχος παραμέτρων
  - Εφαρμογές
  - Προγραμματισμός:
    - Προγραμματισμός με στόχο την προσομοίωση φυσικών οργάνων
    - Προγραμματισμός με στόχο την προσομοίωση ήχων του περιβάλλοντος
    - Προγραμματισμός με στόχο την δημιουργία νέων ήχων
    - Χρήση προγραμμάτων editor/librarian

Παρατήρηση:

Οι ώρες διδασκαλίας του μαθήματος πρέπει να γίνονται την ίδια μέρα και συνεχόμενες.

7. ΜΑΘΗΜΑ: *Επεξεργασία Μουσικού Κειμένου σε Η/Υ I (Score Editing I)*

ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 28 ώρες / εξάμηνο, 2 ώρες / εβδομάδα

ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: *Εργαστηριακό*

Στόχος: Η απόκτηση της δεξιότητας χειρισμού προγραμμάτων (software) Η/Υ, για την εισαγωγή, επεξεργασία και έκδοση μουσικών κειμένων

Αναλυτική ύλη:

- Θεωρητικό μέρος:

- Ανάλυση προγραμμάτων (software) παραδοσιακής δυτικής μουσικής

σημειογραφίας:

Αναλύεται το εγχειρίδιο χρήσης του προγράμματος μουσικής σημειογραφίας εγκεκριμένου προς χρήση στην ειδικότητα αυτή

- Ανάλυση μεθόδων εισαγωγής δεδομένων με χρήση ηλεκτρολογίου Η/Υ, MIDI keyboard, scanner κλπ.

- Εργαστηριακό μέρος:

- Πρακτική εξάσκηση στο εγκεκριμένο πρόγραμμα (software)

Παρατηρήσεις:

- Η εξάσκηση γίνεται στα εργαστήρια πληροφορικής και η κατά μάθημα παραδοτέα ύλη της θεωρητικής ανάλυσης του εγχειριδίου χρήσης του προγράμματος παρακολουθείται με ασκήσεις.

- Οι ώρες διδασκαλίας του μαθήματος πρέπει να γίνονται την ίδια ημέρα και συνεχόμενες.

8. ΜΑΘΗΜΑ: *Βασικά Δομικά Στοιχεία και Έννοιες της Μουσικής του 20ου αιώνα II*

ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 28 ώρες / εξάμηνο, 2 ώρες / εβδομάδα

ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Θεωρητικό

Στόχος: Η εξοικείωση με τη χρήση βασικών δομικών στοιχείων στη μουσική δημιουργία του 20ου αιώνα, πέρα από την καθιέρωση του τονικού συστήματος της δυτικής παράδοσης

Αναλυτική ύλη:

- Εφαρμογή αρχών της θεωρίας των πιθανοτήτων στη στοχαστική μουσική (Ξενάκης)
- Η έννοια του ελάχιστου, οι μέθοδοι δημιουργίας μακροπεριόδων με το ρυθμικό αποσυντονισμό επαναλαμβανόμενων μοτίβων (phasing), η προσθήκη ή αφαίρεση στρωμάτων για την αύξηση του ηχητικού όγκου κ.α., στο μινιμαλισμό (Reich, Glass κ.α.)
- Η ηχητική μάζα, η έννοια της μεταβολής της υφής της και η "τρισδιάστατη" αντίληψη των ηχητικών καταστάσεων (ηχητικοί όγκοι) στην "texture music" (Lutoslawski, Berio, Penderecki κ.α.)
- Οι βασικές μέθοδοι επεξεργασίας ενός ηχογραφημένου ηχητικού αντικειμένου στη συγκεκριμένη μουσική (musique concrete— Schaeffer, Henry κ.α.)
- Ο φασματικός έλεγχος και η μουσική χρήση των ηλεκτρονικών ήχων στην ηλεκτρονική μουσική όπως αναπτύχθηκε στα studios της Κολωνίας (Stockhausen κ.α.)
- Οι βασικές αρχές δημιουργίας και η νέα γλώσσα έκφρασης σύνθετων γεγονότων στη πολύτεχνη δημιουργία (Cage, Kagel, Ξενάκης, Χρήστου κ.α.)
- Η εξερεύνηση νέων αντιλήψεων της φόρμας αλλά και νέων τεχνικών στα μουσικά όργανα (προετοιμασμένο πιάνο, clusters, multiphonics κλπ), μέσα από διάφορα σημαντικά προσωπικά ιδιώματα σύγχρονων συνθετών (Messian, Varese, Cage κ.α.)

Παρατηρήσεις:

- Οι καταρτιζόμενοι πρέπει να λύσουν ασκήσεις που θα πραγματεύονται τη χρήση των συγκεκριμένων εννοιών των παραδόσεων της διδακτέας ύλης.
- Η ανάλυση των βασικών σκέψεων - αντιλήψεων για τη δημιουργία και χρήση των "δομικών στοιχείων" του ηχητικού υλικού σύμφωνα με μια συγκεκριμένη τάση ή ρεύμα, θα πρέπει, κατά την παράδοση, να συνοδεύεται από ακουστικά παραδείγματα και παρτιτούρες έργων.
- Οι ώρες διδασκαλίας του μαθήματος πρέπει να γίνονται την ίδια ημέρα και συνεχόμενες.

9. ΜΑΘΗΜΑ: Χορωδία III

ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 28 ώρες / εξάμηνο, 2 ώρες / εβδομάδα

ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Θεωρητικό

Στόχος: Η διαμόρφωση μουσικής αντίληψης μέσα από το χορωδιακό τραγούδι

Αναλυτική ύλη:

Θεωρητικό μέρος:

- Μελέτη χαρακτηριστικών και διαφοροποιήσεων των μουσικών εποχών μέσα από το ρεπερτόριο διδασκαλίας
- Ακρόαση χορωδιακών έργων

Πρακτικό μέρος:

- Ανατομία / ηχεία σώματος, ασκήσεις χαλάρωσης. Τεχνική αναπνοής και ασκήσεις διαφραγματικής αναπνοής. Άρθρωση και ασκήσεις ορθοφωνίας
- Τοποθέτηση φωνής
- Χορωδιακές ασκήσεις
- Ασκήσεις διάσπασης, καταμερισμού προσοχής και ακοής
- Ασκήσεις διεύθυνσης χορωδίας
- Διδασκαλία και ανάλυση μουσικού ρεπερτορίου διαφόρων εποχών και στυλ

Παρατηρήσεις:

- Το ρεπερτόριο των ασκήσεων και των τραγουδιών όλων των εξαμήνων είναι προκαθορισμένο και διακρίνεται από σταδιακή εξέλιξη του βαθμού δυσκολίας από εξάμηνο σε εξάμηνο.
- Το ρεπερτόριο των τραγουδιών μπορεί να προέρχεται από διάφορες εποχές και στυλ.
- Στις περιπτώσεις που η χορωδία δεν είναι μικτή τετράφωνη συνίσταται η διασκευή των τραγουδιών, εάν βέβαια είναι απαραίτητο.
- Οι ώρες διδασκαλίας του μαθήματος πρέπει να γίνονται την ίδια ημέρα και συνεχόμενες.

10. ΜΑΘΗΜΑ: *Ιστορία Μουσικής III*

ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 28 ώρες / εξάμηνο, 2 ώρες / εβδομάδα

ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Θεωρητικό

Στόχος: Η γνώση των σπουδαιότερων γεγονότων στην εξέλιξη της μουσικής τέχνης μέσα από τις σπουδαιότερες τάσεις και ρεύματα, με σκοπό τη διαμόρφωση του αισθητικού κριτηρίου του καταρτιζόμενου.

Αναλυτική ύλη:

- Μουσική πρωτοπορία του 20ου αιώνα: Γενικά χαρακτηριστικά, μικρή αναφορά στις πολιτικοκοινωνικές συνθήκες που πλαισίωσαν το κάθε ρεύμα, καθώς και τις εξελίξεις στις άλλες τέχνες:

- Όψιμος ρομαντισμός
- Εμπρεσιονισμός
- Βερισμός
- Εθνικές Σχολές
- Ύφος "Ναϊφ", ομάδα των έξι
- Εξπρεσιονισμός (δεύτερη Σχολή της Βιέννης)
- Προσωπικά ιδιώματα σημαντικών συνθετών (Messiaen, Varese κλπ)
- Δυναμισμός (Stravinsky), Νεοκλασικισμός
- Αμερική (μουσική πρωτοπορία στις ΗΠΑ και τη Λατινική Αμερική)
- Σειραϊσμός
- Αλεατορισμός (μουσική του τυχαίου)
- Μινιμαλισμός
- Στοχαστική μουσική (Ξενάκης)
- Texture music
- Συγκεκριμένη μουσική (musique concrete)
- Ηλεκτρονική μουσική
- Μουσική για θέατρο, κινηματογράφο
- Μουσικό θέατρο
- Πολύτεχνα έργα
- Μεταμοντερνισμός
- Ελληνική Εθνική Σχολή
- Η σύγχρονη πρωτοποριακή μουσική στην Ελλάδα
- Νέες προοπτικές - Η/Υ και Μουσική Τεχνολογία

Παρατηρήσεις:

- Το μάθημα πρέπει να συνοδεύεται από ακουστικά παραδείγματα (ένα τουλάχιστον ανά θέμα της αναλυτικής ύλης) και οπτικό υλικό (φωτογραφίες, παρτιτούρες κλπ).
- Οι ώρες διδασκαλίας του μαθήματος πρέπει να γίνονται την ίδια ημέρα και συνεχόμενες.

11. ΜΑΘΗΜΑ: *Μορφολογία*

ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 42 ώρες / εξάμηνο, 3 ώρες / εβδομάδα

ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: *Θεωρητικό*

Στόχος: Η κατανόηση της έννοιας της φόρμας στην αρχιτεκτονική των μουσικών έργων, από τις απλές ως τις συνθετότερες μορφές για τη βελτίωση της μουσικής αντίληψης του καταρτιζόμενου

Αναλυτική ύλη:

- Απλά δομικά στοιχεία:
  - Το μοτίβο
  - Η φράση
  - Η περίοδος
- Παρατακτικές φόρμες:
  - Η στροφική φόρμα (το στροφικό τραγούδι από το Μεσαίωνα ως σήμερα - γενικά χαρακτηριστικά, τα λαουτοτράγουδα, η μπαλάντα, οργανικές στροφικές φόρμες κλπ)
  - Οι παραλλαγές
  - Η διμερής μορφή
  - Η τριμερής μορφή
  - Οι κυκλικές μορφές (ρόντο)
  - Η φόρμα σονάτα
- Φόρμες με συνεχή εξέλιξη:
  - Το όργκανουμ
  - Το μοτέτο
  - Το μαδριγάλι
  - Τα χορικά (choral)
  - Το ρετσιτατίβο
  - Ο κανόνας
  - Το ριτσερκάρε
- Σύνθετες φόρμες:
  - Η καντάτα
  - Η λειτουργία
  - Τα πάθη
  - Το ορατόριο
  - Η όπερα
  - Το λήντ
  - Η μπαρόκ και η κλασσική σουΐτα
  - Η φούγκα
  - Η σονάτα:
    - Η μπαρόκ σονάτα (εκκλησιαστική, δωματίου)
    - Η κλασσική σονάτα
  - Το κοντσέρτο (μπαρόκ, κλασσικισμός, ρομαντισμός, 20ος αι.)
  - Το κουαρτέτο
  - Η συμφωνία (μπαρόκ, κλασσικισμός, ρομαντισμός, 20ος αι.)
  - Η εισαγωγή (overture)
  - Το συμφωνικό ποίημα και η προγραμματική μουσική
- Η φόρμα στη jazz μουσική
- Νέες φόρμες από τη μουσική πρωτοπορία του 20ου αιώνα

Παρατηρήσεις:

- Η παράδοση θα πρέπει να συνοδεύεται από ακουστικά παραδείγματα (ένα τουλάχιστον για κάθε θέμα).
- Οι ώρες διδασκαλίας του μαθήματος πρέπει να γίνονται την ίδια ημέρα και συνεχόμενες.

12. ΜΑΘΗΜΑ: Εργαστήριο Δημιουργίας Έργων - Ασκήσεων

ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 42 ώρες / εξάμηνο, 3 ώρες / εβδομάδα

ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Εργαστηριακό

Στόχος: Η πρακτική εξάσκηση των καταρτιζόμενων σε ελεύθερο θέμα επιλογής τους για την περαιτέρω απόκτηση εμπειρίας στη χρήση της τεχνικής υποδομής

Αναλυτική ύλη:

- Η εκπόνηση εργασιών με ελεύθερο θέμα από ομάδες καταρτιζομένων και η παρακολούθηση της προόδου τους κατά τη διάρκεια του μαθήματος

- Παρατηρήσεις:

- Το κάθε τμήμα των καταρτιζόμενων χωρίζεται σε ομάδες αυστηρά το πολύ τεσσάρων ατόμων και προτείνουν ένα θέμα σε σχέση με τη δημιουργική απασχόλησή τους στα εργαστήρια επεξεργασίας ήχου.
- Το θέμα συζητείται με τον υπεύθυνο καθηγητή και ορίζεται επακριβώς η μεθόδευση υλοποίησής του μέσα στο Γ' εξάμηνο, καθώς και όλα τα απαραίτητα βοηθήματα (βιβλιογραφία, στοιχεία ερευνών, χρήση εργαστηριακού εξοπλισμού, αναλώσιμα υλικά, κλπ).
- Εφόσον για την εκπόνηση των εργασιών απαιτείται ο εργαστηριακός εξοπλισμός του ΙΕΚ καθορίζονται τα εξής:
  - ♦ Οι ώρες λειτουργίας του απαραίτητου εργαστηριακού εξοπλισμού καθορίζονται σε πρόγραμμα εκτός ωρών διδασκαλίας του ΙΕΚ στις αντίστοιχες αίθουσες - εργαστήρια.
  - ♦ Ορίζεται θέση βοηθού καθηγητή του συγκεκριμένου μαθήματος, που σαν αρμοδιότητα έχει τη σωστή διαχείριση του ωρολογίου προγράμματος των εργαστηρίων για τη συγκεκριμένη πρακτική εξάσκηση, ενώ παράλληλα διαθέτει και την ανάλογη τεχνογνωσία, προκειμένου να δίνει λύσεις σε τυχόν προβλήματα και ερωτήματα των καταρτιζόμενων κατά την πρόοδο της εργασίας τους.
  - ♦ Θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι εφόσον τα εργαστήρια δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τον παραπάνω σκοπό εντός ωρών λειτουργίας των ΙΕΚ, π.χ. τις πρωινές ώρες για ένα τμήμα απογευματινό ή αντίστροφα, ή αν προκύπτουν προβλήματα εργασιακής απασχόλησης των καταρτιζόμενων, θα πρέπει να δίνονται λύσεις ωρών λειτουργίας των εργαστηρίων, εκτός ωρών λειτουργίας των ΙΕΚ, οπότε θα πρέπει να προνοηθεί και η φύλαξη των χώρων.
  - ♦ Τα αναλώσιμα υλικά (μαγνητοταινίες, Cd, κλπ) που θα χρησιμοποιεί η κάθε ομάδα για αποθήκευση υλικού της εργασίας της θα βαρύνουν οικονομικά τους καταρτιζόμενους.
  - ♦ Τέλος, με αρμοδιότητα του βοηθού καθηγητή, θα πρέπει να τονισθεί ότι ο εργαστηριακός εξοπλισμός θα είναι υπ' ευθύνη των ομάδων των καταρτιζόμενων για τυχόν φθορές, με συμπλήρωση εντύπου χρέωσης του εξοπλισμού στην εκάστοτε ομάδα.
- Στις διδακτικές ώρες του μαθήματος παρακολουθείται η πρόοδος της υλοποίησης της εργασίας κάθε ομάδας και εκτίθεται σε ολόκληρο το τμήμα με επισήμανση των δυσκολιών ή προβλημάτων που προέκυψαν, ενώ στο τέλος γίνεται μια συνολική παρουσίαση των έργων - ασκήσεων των ομάδων.
  - Η αξιολόγηση του βαθμού ολοκλήρωσης της κάθε εργασίας, είναι και ο αντίστοιχος βαθμός για αυτό το μάθημα του Γ' εξαμήνου.
  - Η ελάχιστη συνολική απασχόληση κατά καταρτιζόμενο σε εργαστήριο είναι οι 15 ώρες κατά τη διάρκεια του εξαμήνου.
  - Οι ώρες διδασκαλίας του μαθήματος πρέπει να γίνονται την ίδια ημέρα και συνεχόμενες.

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

1. ΜΑΘΗΜΑ: Αγγλικά IV

ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 42 ώρες / εξάμηνο, 3 ώρες / εβδομάδα

ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Θεωρητικό

Στόχος : Η εξοικείωση με την ορολογία της ειδικότητας.

Αναλυτική ύλη :

- Εξετάζεται η ορολογία όπως αυτή αντιστοιχεί στην παρακολούθηση της διδακτέας ύλης ανά γνωστικό αντικείμενο των παρακάτω μαθημάτων:
  - Ακουστική
  - Θεωρία Audio
  - Ηχοληψία
  - Sequencing
  - Σύθεση ήχου
  - Προγραμματισμός synthesizer
  - HD recording
  - Live electronics
  - Επεξεργασία μουσικού κειμένου σε H/Y I , II
  - Μουσική για θέατρο, κινούμενη εικόνα και ραδιοφωνικές παραγωγές I , II

Παρατηρήσεις :

- ***Η ανωτέρω περιγραφή αφορά και στα 3 εξάμηνα (Β', Γ', Δ')***
- *Η ορολογία στο μάθημα των Αγγλικών θα είναι η μία από τις τρεις ώρες ανά εβδομάδα.*
- *Για την καλύτερη λειτουργία του ωρολογίου προγράμματος το μάθημα να γίνεται μονόωρο.*

2. ΜΑΘΗΜΑ: Μουσική Βιομηχανία

ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 28 ώρες / εξάμηνο, 2 ώρες / εβδομάδα

ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Θεωρητικό

Στόχος : Η ενημέρωση για την σύγχρονη αγορά εργασίας και τούς τομείς εφαρμογής της αποκτούμενης ειδικότητας.

Αναλυτική ύλη :

- Μουσική παραγωγή για :
- Διαφήμιση
- Θέατρο
- Κινηματογράφο
- Τηλεόραση
- Ραδιόφωνο
- Δισκογραφία
- Συναυλιακές εκδηλώσεις
- Εφαρμογές Multimedia
- Μουσικές Εκδόσεις
- Πολιτιστικοί και εκπαιδευτικοί φορείς

Παρατηρήσεις :

- Σε κάθε τομέα που παρουσιάζεται θα γίνεται παράλληλα και μία ανάλυση των θέσεων εργασίας των καταρτιζομένων.
- Οι ώρες διδασκαλίας του μαθήματος πρέπει να γίνονται την ίδια μέρα και συνεχόμενες.

3. ΜΑΘΗΜΑ: *HD Recording*

ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 42 ώρες / εξάμηνο, 3 ώρες / εβδομάδα

ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: *Εργαστηριακό*

Στόχος: Απόκτηση δεξιότητας στην εγγραφή, επεξεργασία, μίξη ηχητικού υλικού σε σκληρό δίσκο

Αναλυτική ύλη

- Hardware προϋποθέσεις για εγγραφή σε σκληρό δίσκο
  - Ο επεξεργαστής του H/Y
  - Μνήμη
  - Σκληροί δίσκοι
  - Πρωτόκολλα επικοινωνίας (EIDE, SCSI, USB, Firewire)
  - Κάρτες ήχου
  - Αναλογικές / Ψηφιακές είσοδοι-έξοδοι
- Η σχέση του H/Y με τα υπόλοιπα μηχανήματα στο studio
- Σύνδεση του H/Y με τα υπόλοιπα μηχανήματα στο studio
- Παρουσίαση των σημαντικότερων προγραμμάτων Hard-Disc recording
- Πρακτική εξάσκηση:
  - Προετοιμασία του περιβάλλοντος εργασίας
  - Εγγραφή ήχου
  - Επεξεργασία ήχου
  - Μίξη ήχου
  - Back-up

Παρατήρηση:

Οι ώρες διδασκαλίας του μαθήματος πρέπει να γίνονται την ίδια μέρα και συνεχόμενες.

4. ΜΑΘΗΜΑ: *Live Electronics*

ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 42 ώρες / εξάμηνο, 3 ώρες / εβδομάδα

ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: *Εργαστηριακό*

Στόχος: Η κατανόηση του ρόλου της σύγχρονης τεχνολογίας στην ζωντανή μουσική έκφραση και η εξοικείωση με διάφορα συστήματα δημιουργίας-επεξεργασίας μουσικού και ακουστικού υλικού σε συναυλίες

Αναλυτική ύλη

- Ιστορική εμφάνιση και εξέλιξη των live-electronics
- Τα synthesizer στη ζωντανή μουσική έκφραση
- Οι επεξεργαστές ήχου στη ζωντανή μουσική έκφραση
- Το MIDI στη ζωντανή μουσική έκφραση
- Ο Η/Υ στη ζωντανή μουσική έκφραση
- Live electronics και φυσικά μουσικά όργανα
- Live electronics και φωνή
- Διαδραστικά συστήματα (interactive systems)
- Live-electronics set-up (σχεδιασμός, εφαρμογή)
- Πρακτική εξάσκηση στη ζωντανή επεξεργασία μουσικού υλικού (MIDI)
- Πρακτική εξάσκηση στη ζωντανή επεξεργασία ηχητικού υλικού (analogue/digital audio)

Παρατήρηση:

Οι ώρες διδασκαλίας του μαθήματος πρέπει να γίνονται την ίδια μέρα και συνεχόμενες.

5. ΜΑΘΗΜΑ: *Επεξεργασία Μουσικού Κειμένου σε Η/Υ II* (*Score Editing II*)

ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 28 ώρες / εξάμηνο, 2 ώρες / εβδομάδα

ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: *Εργαστηριακό*

Στόχος: Η απόκτηση της δεξιότητας χειρισμού προγραμμάτων (software) Η/Υ, για την εισαγωγή, επεξεργασία και έκδοση μουσικών κειμένων

Αναλυτική ύλη:

- **Θεωρητικό μέρος:**

- Ανάλυση προγραμμάτων (software) παραδοσιακής δυτικής μουσικής σημειογραφίας:

Συνεχίζεται η ανάλυση του εγχειριδίου χρήσης του προγράμματος Μουσικής σημειογραφίας εγκεκριμένου προς χρήση στην ειδικότητα αυτή

- Γραφικές παρτιτούρες:

Περιγράφονται νέες μορφές απεικόνισης της εξέλιξης ηχητικών καταστάσεων, όπως αυτές καθιερώθηκαν στη σύγχρονη πρωτοποριακή μουσική του 20ου αιώνα μέσα από έργα σημαντικών συνθετών:

α. Παρτιτούρες που βασίζονται στη δυτική παραδοσιακή σημειογραφία αλλά εισάγουν νέα σύμβολα προκειμένου να απεικονίσουν καινούργιες εκτελεστικές δεξιότητες (πχ. multiphonics, clusters, μικρότονοι κλπ) ή και νέους τρόπους χρήσης των μουσικών οργάνων (προετοιμασμένο πιάνο, παίξιμο επάνω στις χορδές του κλπ.)

β. Παρτιτούρες που εξ ολοκλήρου βασίζονται σε νέα παρασημαντική. (πχ. γραφικές παρτιτούρες συνθετών όπως οι: K. Stockhausen, J.Cage, A. Λογοθέτης, Γ. Χρήστου, Γ. Ξενάκης κ.α.)

γ. Παρτιτούρες ηλεκτροακουστικής μουσικής που περιγράφουν έργα για ηχογραφημένο ηχητικό υλικό, μικτά για όργανα και ηχογραφημένο ηχητικό υλικό, έργα με ζωντανή ηχητική επεξεργασία (live electronics) κλπ.

- Άλλες μορφές παρασημαντικής, (είδη ταμπουλατούρας, βυζαντινή παρασημαντική κλπ)σε Η/Υ

- Εκδόσεις:

α. Παρτιτούρας (τίτλοι, σελιδοποίηση, εξαγωγή μερών από την παρτιτούρα)

β. Βιβλίου με παραδείγματα μουσικών κειμένων

- **Εργαστηριακό μέρος:**

- Πρακτική εξάσκηση στο εγκεκριμένο πρόγραμμα (software)

Παρατηρήσεις:

- Όπως και στο Γ' εξάμηνο, η εξάσκηση γίνεται στα εργαστήρια πληροφορικής και η κατά μάθημα παραδοτέα ύλη της θεωρητικής ανάλυσης του εγχειριδίου χρήσης του προγράμματος παρακολουθείται με ασκήσεις.

- Οι ώρες διδασκαλίας του μαθήματος πρέπει να γίνονται την ίδια ημέρα και συνεχόμενες.

6. ΜΑΘΗΜΑ: *Μουσική για Θέατρο Κινούμενη Εικόνα και Ραδιοφωνικές Παραγωγές*

ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 42 ώρες / εξάμηνο, 3 ώρες / εβδομάδα

ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Θεωρητικό

Στόχος: Η γνώση των ιδιοτεροτήτων της μουσικής που προορίζεται για θεατρικές, κινηματογραφικές, ραδιοφωνικές, τηλεοπτικές - video και πολυμεσικές (multimedia) παραγωγές

Αναλυτική ύλη:

- Μουσική για θέατρο:
  - Σκηνοθετικές οδηγίες σκηνικής δράσης σε σχέση με τη μουσική σύνθεση ή επιμέλεια
  - Ηχητικά effects (υλοποίηση και μουσική μεταχείριση τους)
  - Σχέση μουσικής και λόγου
  - Χρήση playback
  - Το ζωντανό τραγούδι σε σχέση με την ηχογραφημένη μουσική
  - Χρήση ζωντανής ηλεκτρονικής ηχητικής επεξεργασίας (live electronics)
  - Η μουσική επιμέλεια
- Μουσική για κινηματογράφο:
  - Σκηνοθετικές οδηγίες σκηνικής δράσης σε σχέση με τη μουσική σύνθεση ή επιμέλεια
  - Ηχητικά effects (υλοποίηση και μουσική μεταχείριση τους)
  - Σχέση μουσικής και λόγου
  - Η μουσική επιμέλεια
- Μουσική για τηλεοπτικές - video παραγωγές:
  - Σκηνοθετικές οδηγίες σε σχέση με τη μουσική σύνθεση ή επιμέλεια
  - Ηχητικά effects (υλοποίηση και μουσική μεταχείριση τους)
  - Σχέση μουσικής και λόγου
  - Η μουσική επιμέλεια
  - Τηλεοπτικά σήματα εκπομπών
  - Μουσική και ηχητικά effects για διαφημιστικά spots
  - Μουσικά video clips.
  - Παραγωγή μουσικών εκπομπών ψυχαγωγικού, ενημερωτικού και εκπαιδευτικού αντικειμένου
- Μουσική για ραδιοφωνικές παραγωγές:
  - Ηχητικά effects (υλοποίηση και μουσική μεταχείριση τους)
  - Σχέση μουσικής και λόγου
  - Ραδιοφωνικά σήματα εκπομπών
  - Μουσική και ηχητικά effects για διαφημιστικά spots
  - Η μουσική επιμέλεια
  - Παραγωγή μουσικών εκπομπών ψυχαγωγικού, ενημερωτικού και εκπαιδευτικού αντικειμένου
- Ο ήχος σε παραγωγές πολυμέσων (multimedia):

- Σκηνοθετικές οδηγίες σε συνδυασμό με τη μουσική σύνθεση ή επιμέλεια
- Ηχητικά effects— υλοποίηση και μουσική μεταχείριση τους
- Σχέση μουσικής και λόγου
- Συγχρονισμός εικόνας και ήχου σε κινούμενο σχέδιο
- Η μουσική επιμέλεια

Παρατηρήσεις:

-Η παράδοση της διδακτέας ύλης θα πρέπει να περιλαμβάνει χαρακτηριστικά οπτικοακουστικά παραδείγματα από τις εξής περιπτώσεις:

-Μουσική για θέατρο:

- Βιντεοσκοπημένη παρουσίαση μιας παράστασης*
- Ηχητικά effects και επίδειξη της μουσικής τους μεταχείρισης*
- Ηχογράφηση τραγουδιών από θεατρικές παραστάσεις*

-Μουσική για κινηματογράφο:

- Προβολή τριών ταινιών διαφορετικής αισθητικής που εκμεταλλεύονται προηγμένες τεχνικές επεξεργασίας ήχου και εικόνας*

-Μουσική για τηλεοπτικές παραγωγές:

- Προβολή, αντίστοιχα με τα θέματα της διδακτέας ύλης, βιντεοσκοπημένων εκπομπών*

-Μουσική για ραδιοφωνικές παραγωγές:

- Αναμετάδοση, αντίστοιχα με τα θέματα της διδακτέας ύλης, ηχογραφημένων εκπομπών*

- Μουσική για πολυμεσικές παραγωγές:

- Παρακολούθηση σε Η/Υ, κάποιων τίτλων CD ROM*

- Οι ώρες διδασκαλίας του μαθήματος πρέπει να γίνονται την ίδια ημέρα και συνεχόμενες.

7. ΜΑΘΗΜΑ: *Παιδαγωγικά*

ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 28 ώρες / εξάμηνο, 2 ώρες / εβδομάδα

ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: *Θεωρητικό*

Στόχος: Η Απόκτηση βασικών παιδαγωγικών αρχών για την διδασκαλία.

Αναλυτική ύλη:

- Βασικές Παιδαγωγικές Αρχές:
- Βασικές έννοιες της παιδαγωγικής
- Σκοποί της αγωγής – Προβληματική και βασικές έννοιες
- Ανθρωπολογικές προϋποθέσεις της αγωγής
- Ερμηνευτική – φαινομενολογική θεωρία της επιστήμης
- Η θεωρητική- φιλοσοφική (η Νοολογική) Παιδαγωγική
- Εμπειρική – αναλυτική Παιδαγωγική
- Σύγχρονο στάδιο ανάπτυξης της παιδαγωγικής επιστήμης
- Τ' αντικείμενα της Παιδαγωγικής – Μέθοδοι της Παιδαγωγικής – Επίπεδα προσέγγισης των παιδαγωγικών φαινομένων
- Θεσμοί και μορφές οργάνωσης της αγωγής
- Τα όρια της αγωγής
- Η σχέση θεωρίας και πράξης στην Παιδαγωγική

Παρατήρηση:

Οι ώρες διδασκαλίας του μαθήματος πρέπει να γίνονται την ίδια μέρα και συνεχόμενες.

8. ΜΑΘΗΜΑ: *Ιστορία Μουσικής IV*

ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 28 ώρες / εξάμηνο, 2 ώρες / εβδομάδα

ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Θεωρητικό

Στόχος: Η γνώση των σπουδαιότερων γεγονότων στην εξέλιξη της μουσικής τέχνης μέσα από τις σπουδαιότερες τάσεις και ρεύματα, με σκοπό τη διαμόρφωση του αισθητικού κριτηρίου του καταρτιζόμενου.

Αναλυτική ύλη:

- Εξωευρωπαϊκοί μουσικοί πολιτισμοί: Γενικά χαρακτηριστικά (όργανα, κλίμακες, άλλες ιδιαιτερότητες) καθώς και το αντίστοιχο κοινωνικό πλαίσιο ένταξης των προς εξέταση μουσικών ιδιωμάτων
  - Ασία:
    - Άπω Ανατολή: Κίνα, Μογγολία, Θιβέτ, Ινδονησία, Ινδοκίνα, Ιαπωνία
    - Ινδική μουσική
    - Μέση Ανατολή: Αρχαία Αίγυπτος, Μεσοποταμία, Ισδραήλ, Αραβική και Ισλαμική μουσική
  - Αφρική:
    - Κεντρική, Ανατολική, Δυτική και Βόρεια Αφρική
  - Αμερική:
    - Μουσική των Ινδιάνων (Άνδεις, Περού, Βολιβία, Ισημερινός, Μεξικό, ΗΠΑ κλπ)
    - Βόρεια Αμερική
    - Λατινική Αμερική
    - Θρησκευτική μουσική των μαύρων της Αμερικής (gospels, spirituals)
    - Blues
    - Η μουσική Jazz και η επίδραση της δυτικής και της μαύρης μουσικής παράδοσης
  - Ωκεανία:
    - Β. Αυστραλία, Ν. Αυστραλία, Νέα Ζηλανδία, Νέα Γουϊνέα, Πολυνησία
  - Pop, Rock, ελαφρά λαϊκή και έντεχνη μουσική:
    - Ευρώπη, Αμερική
    - Ελλάδα

Παρατηρήσεις:

- Το μάθημα πρέπει να συνοδεύεται από ακουστικά παραδείγματα (ένα τουλάχιστον ανά θέμα της αναλυτικής ύλης) και οπτικό υλικό (φωτογραφίες παραστάσεων, παρτιτούρες κλπ).
- Οι ώρες διδασκαλίας του μαθήματος πρέπει να γίνονται την ίδια ημέρα και συνεχόμενες.

9. ΜΑΘΗΜΑ: *Εκπόνηση – Παρουσίαση Διπλωματικής Εργασίας*

ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 70 ώρες / εξάμηνο, 5 ώρες / εβδομάδα

ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: *Εργαστηριακό*

Στόχος: Η πρακτική εξάσκηση των καταρτιζόμενων σε προκαθορισμένο αντικείμενο για την περαιτέρω απόκτηση εμπειρίας στη χρήση της τεχνικής υποδομής σε πραγματικές συνθήκες εργασίας

Αναλυτική ύλη:

- Η εκπόνηση εργασιών με προκαθορισμένο θέμα από ομάδες καταρτιζόμενων και η παρακολούθηση της προόδου τους κατά τη διάρκεια του μαθήματος

- Παρατηρήσεις:

- Το κάθε τμήμα των καταρτιζόμενων χωρίζεται σε ομάδες αυστηρά το πολύ τριών ατόμων. Το θέμα της εργασίας κάθε ομάδας επιλέγεται από κατάλογο προτεινομένων θεμάτων από τον καθηγητή και στόχο έχει την εξομοίωση της εκπόνησής του με πραγματικές εργασιακές συνθήκες. Είναι επιθυμητό, η κατανομή των θεμάτων στις ομάδες να περιλαμβάνει όλες τις κατευθύνσεις, σύμφωνες με τους τομείς απασχόλησης της ειδικότητας.

- Το θέμα συζητείται με τον υπεύθυνο καθηγητή και ορίζεται επακριβώς η μεθόδευση υλοποίησής του μέσα στο Δ εξάμηνο, καθώς και όλα τα απαραίτητα βοηθήματα (βιβλιογραφία, στοιχεία ερευνών, χρήση εργαστηριακού εξοπλισμού, αναλώσιμα υλικά, κλπ).

- Εφόσον για την εκπόνηση των εργασιών απαιτείται ο εργαστηριακός εξοπλισμός του ΙΕΚ καθορίζονται τα εξής:

- Οι ώρες λειτουργίας του απαραίτητου εργαστηριακού εξοπλισμού του ΙΕΚ καθορίζονται σε πρόγραμμα εκτός ωρών διδασκαλίας του, στις αντίστοιχες αίθουσες - εργαστήρια.

- Ορίζεται θέση βοηθού καθηγητή του συγκεκριμένου μαθήματος, που σαν αρμοδιότητα έχει τη σωστή διαχείριση του ωρολογίου προγράμματος των εργαστηρίων για τη συγκεκριμένη πρακτική εξάσκηση, ενώ παράλληλα διαθέτει και την ανάλογη τεχνογνωσία, προκειμένου να δίνει λύσεις σε τυχόν προβλήματα και ερωτήματα των καταρτιζόμενων κατά την πρόοδο της εργασίας τους.

- Θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι εφόσον τα εργαστήρια δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τον παραπάνω σκοπό εντός ωρών λειτουργίας των ΙΕΚ, π.χ. τις πρωινές ώρες για ένα τμήμα απογευματινό ή αντίστροφα, ή αν προκύπτουν προβλήματα εργασιακής απασχόλησης των καταρτιζόμενων, θα πρέπει να δίνονται λύσεις ωρών λειτουργίας των εργαστηρίων, εκτός ωρών λειτουργίας των ΙΕΚ, οπότε θα πρέπει να προνοηθεί και η φύλαξη των χώρων.

- Τα αναλώσιμα υλικά (μαγνητοταινίες, Cd, κλπ) που θα χρησιμοποιεί η κάθε ομάδα για αποθήκευση υλικού της

εργασίας της θα βαρύνουν οικονομικά τους καταρτιζόμενους.

- Τέλος, με αρμοδιότητα του βοηθού καθηγητή, θα πρέπει να τονισθεί ότι ο εργαστηριακός εξοπλισμός θα είναι υπ' ευθύνη των ομάδων των καταρτιζομένων για τυχόν φθορές, με συμπλήρωση εντύπου χρέωσης του εξοπλισμού στην εκάστοτε ομάδα.

- Στις διδακτικές ώρες του μαθήματος παρακολουθείται η πρόοδος της υλοποίησης της εργασίας κάθε ομάδας και εκτίθεται σε ολόκληρο το τμήμα με επισήμανση των δυσκολιών ή προβλημάτων που προέκυψαν, ενώ στο τέλος γίνεται μια συνολική παρουσίαση των έργων - ασκήσεων των ομάδων.

- Η αξιολόγηση του βαθμού ολοκλήρωσης της κάθε εργασίας, είναι και ο αντίστοιχος βαθμός για αυτό το μάθημα του Δ' εξαμήνου.

- Θα πρέπει να σημειωθεί ότι, η εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας κατά καταρτιζόμενο είναι επιθυμητό να είναι διαφορετικής κατηγορίας αντικειμένου από το θέμα της εργασίας του εργαστηρίου έργων -ασκήσεων του Γ' εξαμήνου.

- Η ελάχιστη συνολική απασχόληση κατά καταρτιζόμενο σε εργαστήριο είναι οι 25 ώρες κατά τη διάρκεια του εξαμήνου.

- Οι ώρες διδασκαλίας του μαθήματος πρέπει να γίνονται την ίδια ημέρα και συνεχόμενες.

B.3.2.4. Εκπαιδευτικό Υλικό.

- Μεγάλος πίνακας με πεντάγραμμο
- Ηλεκτρονικό πιάνο με έκταση τέσσερις οκτάβες τουλάχιστον
- Πλήρες Ηχητικό σύστημα
- Μηχάνημα προβολής slides
- Projector
- Video
- Βιβλιοθήκη με:
  - α) παρτιτούρες έργων κλασσικής εποχής από διάφορες φόρμες (sonata, concerto, symphony, κ.α.),
  - β) παρτιτούρες έργων σύγχρονης μουσικής 20ου αιώνα,
  - γ) παρτιτούρες τραγουδιών ή οργανικών κομματιών ελληνικής δημοτικής μουσικής σε ευρωπαϊκή και βυζαντινή σημειογραφία
  - δ) παρτιτούρες έργων άλλων λαών και εθνών
- Φωτογραφίες από όλα τα μουσικά όργανα, από συνθέτες, από έργα τέχνης, από χώρους συναυλιών, από συναυλίες και από παραστάσεις
- Χάρτης ελληνικός, ευρωπαϊκός και παγκόσμιος

B.3.2.5. Ενδεικτικός κατάλογος ελάχιστου εξοπλισμού για το πρακτικό μέρος.**1. Studio ηχοληψίας.****1.1.Recording room.**

Χώρος με ηχομόνωση-μελέτη ακουστικής συμπεριφοράς ικανός για μικρό σύνολο.

Εξοπλισμός :

- Μουσικά όργανα: 1 set Drums (τυπικό)
- Μικρόφωνα διαφόρων τύπων με τις βάσεις τους.
- D. J. Boxes
- Ακουστικά
- Monitors
- Ενδοεπικοινωνία
- Patch ban όλων των inputs-outputs.

1.2.Control Room.

Χώρος με ηχομόνωση-μελέτη ακουστικής συμπεριφοράς με οπτική επαφή με το 1.1.

Εξοπλισμός:

- Κονσόλα 24 / 8 / 4 / 2.
- Ενισχυτές για τα monitors των χώρων 1.2, 1.1.
- Phone distributors για τα ακουστικά του 1.1.
- Ψηφιακό 8 channel recorder (ADAT, hiDat, κ.λ.π.)
- Ψηφιακό Stereo Recorder (DAT)
- CDR.
- Μονάδα (-ες) effect (reverb, delay κ.λ.π)
- Phono
- CD player
- Κασετόφωνο
- Ενδοσυνενόηση
- Patch ban όλων των inputs – outputs
- Ακουστικά
- Φωτεινή ένδειξη (κόκκινο) για διάρκεια ηχογράφησης.

2. Midi room

- PC η Macintosh (H/Y) με CD-ROM. Midi interface.
- Software (πρόγραμμα Sequencing, Score editing).
- Midi Patch ban.
- Κονσόλα 8 / 4 / 2
- Ενισχυτής και Monitors η αυτοενισχυόμενα Monitors.
- Ακουστικά
- Patch ban όλων των inputs- outputs
- Synthesizers (sampler, general midi) με τις βάσεις τους. Αν είναι σε μορφή rack θα πρέπει να συνδυάζονται με ένα midi keyboard τουλάχιστον 5 οκτάβων. Διάφοροι τύποι synthesizer μπορούν να υπάρχουν και με την μορφή software.
- Ενδοεπικοινωνία

3. HD Recording room

- PC η Macintosh (H/Y) με cdr, cd rom.
- Κάρτα ήχου συμβατή με το αντίστοιχο software για hd recording
- A/D, D/A convertor συμβατός με το αντίστοιχο Software για hd recording
- Κονσόλα 16 / 8 / 4 / 2.
- Patch ban όλων των input – outputs.
- Ακουστικά
- Ενισχυτής και monitors ή αυτοενισχυόμενα monitors.
- Πρόγραμμα (Software) hd recording
- Ενδοεπικοινωνία.

4. Score Editing

Το εργαστήριο μπορεί να εξυπηρετηθεί από το αντίστοιχο των Η/Υ, εφ' όσον υπάρχει δίκτυο και μπορούν οι καταρτιζόμενοι να ασκούνται στο κατάλληλο software καθώς και να αποθηκεύουν τις εργασίες τους τόσο σε σκληρούς δίσκους όσο και σε floppy disk, cd κ.λ.π., έτσι ώστε να μπορούν να τις μεταφέρουν στους Η/Υ των άλλων εργαστηρίων για περαιτέρω επεξεργασία. Επίσης θα πρέπει να υπάρχει πρόσβαση σε printer (inkjet η laser) για εκτύπωση των μουσικών κειμένων που επεξεργάζονται.

Παρατηρήσεις:

- Στους χώρους θα πρέπει να προστεθεί και άλλος ένας που θα χρησιμεύει για αποθήκευση και συντήρηση των μηχανημάτων, εξοπλισμένος με τα κατάλληλα όργανα αλλά και ανταλλακτικά εξαρτήματα (βύσματα, καλώδια κ.λ.π.).
- Κρίνεται απαραίτητη η online σύνδεση μεταξύ των χώρων 1.1, 1.2, 2 και 3 καθώς και η ύπαρξη ενδοεπικοινωνίας μεταξύ τους.
- Οι χώροι θα πρέπει να εξυπηρετούν την εξάσκηση όλων των καταρτιζομένων έτσι ώστε να υπάρχει η δυνατότητα όλοι να έχουν κάποιες ώρες πρακτικής πάνω στον εξοπλισμό των εργαστηρίων (βλ. και μαθήματα: «εργαστήριο δημιουργίας έργων – ασκήσεων» και «εκπόνηση – παρουσίαση διπλωματικής εργασίας», παρατηρήσεις).
- Η ακουστική μελέτη των χώρων κρίνεται σημαντική για την σωστή λειτουργία τους.
- Οι χώροι πρέπει να ανταποκρίνονται στην άνετη παρακολούθηση των μαθημάτων και να έχουν το επιτρεπτό εμβαδόν, ενώ παράλληλα θα πρέπει να έχουν το απαραίτητο εποπτικό υλικό για την διδασκαλία.

- Σημαντική κρίνεται και η σωστή μελέτη του φωτισμού των χώρων για την σωστή παρακολούθηση των μαθημάτων.

B.3.2.6. Υγιεινή και Ασφάλεια κατά τη διάρκεια της Κατάρτισης.

Απαραίτητες διασφαλίσεις υγιεινής και ασφάλειας για την παροχή της κατάρτισης είναι: η μελέτη ηλεκτρικής εγκατάστασης, ο σωστός φωτισμός, η ύπαρξη κλιματισμού, εξαερισμού και πυρασφάλειας και τέλος η απαγόρευση του καπνίσματος. Ακόμη, οι άνετοι χώροι για τη σωστή παρακολούθηση του μαθητή και η ασφάλεια των εργαστηρίων.

B.3.2.7. Προσόντα Εκπαιδευτών.

Για το μάθημα της Μουσικής Βιομηχανίας δεν απαιτείται κάποιος τίτλος σπουδών, αλλά προϋπηρεσία που αποδεικνύεται βάσει ενσήμων ή βεβαιώσεων εργοδοτών.

Στα μαθήματα Ακουστικής και Θεωρίας Audio απαιτείται Πτυχίο Γ/βάθμιας Εκπαίδευσης με βεβαίωση εξειδίκευσης ανά γνωστικό μάθημα.

Για τα μαθήματα Ηχοληψίας και Μίξης Ήχου απαραίτητος είναι τίτλος σπουδών Ηχοληψίας ή Μίξης ήχου αντίστοιχα με minimum αποδεδειγμένης προϋπηρεσίας 5 χρόνια από βεβαιώσεις εργοδοτών ή ένσημα.

Για τα μαθήματα: Θεωρία Midi, Sequencing, Τεχνικές σύνθεσης ήχου, προγραμματισμός synthesizer, Hd Recording, live electronics και επεξεργασία μουσικού κειμένου σε Η/Υ απαιτείται Πτυχίο Αρμονίας ή βεβαίωση μέσης σχολής οργάνου και κάποια βεβαίωση εξειδίκευσης πάνω στο κάθε γνωστικό αντικείμενο.

Οι μουσικές παραγωγές για θέατρο, κινούμενη εικόνα και ραδιόφωνο δεν απαιτούν κάποιο συγκεκριμένο τίτλο σπουδών, αλλά προϋπηρεσία που αποδεικνύεται βάσει ενσήμων ή/ε προγραμμάτων και βεβαιώσεων εργοδοτών κλπ.

Τα παιδαγωγικά απαιτούν Πτυχίο Γ/βάθμιας εκπαίδευσης παιδαγωγικής σχολής (Νηπιαγωγών, κλπ).

Στο μάθημα των βασικών δομικών στοιχείων και εννοιών της μουσικής του 20ου αιώνα απαιτείται Πτυχίο φούγκας ή μουσικολογίας.

Στο μάθημα στοιχειώδους εκμάθησης πληκτροφόρου απαιτείται Πτυχίο Αρμονίας.

Για το μάθημα της Χορωδίας απαιτείται Πτυχίο Αντίστιξης ή μουσικολογίας.

Για το μάθημα Οργανογνωσίας απαιτείται Πτυχίο Αρμονίας ή μουσικολογίας.

Για τα μαθήματα Ακουστική - Φωνητική Αγωγή και Ιστορία Μουσικής απαιτείται Πτυχίο Αντίστιξης.

Για το μάθημα της Μορφολογίας απαιτείται Πτυχίο φούγκας.

B.4. Εξετάσεις Εσωτερικές (κατά τη διάρκεια της κατάρτισης).

Στη Μουσική Βιομηχανία να γίνεται γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου διάρκειας 2 ωρών.

Στην Ακουστική κατά το Α' εξάμηνο γραπτές εξετάσεις διάρκειας 2 ωρών και κατά το Β' εξάμηνο γραπτές εξετάσεις και παράδοση υποχρεωτικής εργασίας μέσα στο εξάμηνο. Ο βαθμός υπολογίζεται ως εξής: 50% (γραπτά) - 50% (εργασία).

Στα μαθήματα Θεωρία Audio, Ηχοληψίας και Μίξη Ήχου να γίνεται πρακτική εξέταση 4 ωρών συνολικής διάρκειας με 15' εξέταση ανά καταρτιζόμενο.

Στη θεωρία Midi να γίνονται γραπτές εξετάσεις διάρκειας 2 ωρών.

Στο Sequencing να γίνεται πρακτική εξέταση και παράδοση εργασίας στο Β' εξάμηνο που θα συνυπολογίζεται στο βαθμό (50%-50%).

Στο μάθημα τεχνικές σύνθεσης ήχου να γίνονται γραπτές εξετάσεις διάρκειας 2 ωρών.

Στον προγραμματισμό synthesizer πρακτική εξέταση 15' ανά μαθητή.

Στο μάθημα HD Recording πρακτική εξέταση και εργασία που θα υπολογίζεται (50%-50%).

Στο μάθημα Live electronics να γίνεται πρακτική εξέταση.

Στην επεξεργασία μουσικού κειμένου σε Η/Υ να γίνεται πρακτική εξέταση και εργασία.

Στα μαθήματα μουσική για θέατρο, κινούμενη εικόνα και ραδιοφωνικές παραγωγές και στα παιδαγωγικά να γίνονται γραπτές εξετάσεις διάρκειας 2 ωρών.

Στο μάθημα Βασικά δομικά στοιχεία κατά το Α' εξάμηνο γραπτές εξετάσεις και στο Β' εξάμηνο γραπτές εξετάσεις και παράδοση εργασίας (50%-50%).

Στο μάθημα Στοιχειώδης Εκμάθηση Πληκτροφόρου να γίνεται πρακτική εξέταση.

Στο μάθημα της Χορωδίας να γίνεται προφορική εξέταση με βάση τις προϋποθέσεις του μαθήματος.

Στην Οργανογνωσία να γίνονται γραπτές εξετάσεις (2ώρες) και παράδοση εργασίας (50%-50%).

Στο μάθημα Ακουστικής - Φωνητικής Αγωγής να γίνονται προφορικές εξετάσεις ως εξής: 5' ανά σπουδαστή για το σολφέζ και 20' ανά 5 άτομα για το Dictec.

Στην Ιστορία Μουσικής και στην Μορφολογία να γίνονται γραπτές εξετάσεις διάρκειας 2 ωρών.

Στα μαθήματα εργαστήριο δημιουργίας έργων - ασκήσεων και στην εκπόνηση - παρουσίαση διπλωματικής εργασίας να γίνεται εξέταση προφορική με παρουσίαση των έργων - ασκήσεων ή της διπλωματικής ανάλογα το μάθημα, στους υπόλοιπους καταρτιζόμενους και στον υπεύθυνο καθηγητή διάρκειας 20' (10' παρουσίαση και 10' ερωτήσεις - σχόλια).

B.5. Πανελλήνιες Εξετάσεις Πιστοποίησης της Επαγγελματικής Κατάρτισης.

B.5.1. Προβλεπόμενη διαδικασία Εξετάσεων.

Για την απόκτηση Διπλώματος ή Πιστοποιητικού Επαγγελματικής Κατάρτισης (αναγράφεται Δίπλωμα ή Πιστοποιητικό αν πρόκειται για ειδικότητες Μεταλλουργικές ή Μεταγυμνασιακές αντίστοιχα) στην Ειδικότητα Μουσική με Τεχνολογία πρέπει να ικανοποιούνται οι παρακάτω προϋποθέσεις:

- α) Ολοκλήρωση της φοίτησης στο Ι.Ε.Κ. και απόκτηση της Βεβαίωσης Επαγγελματικής Κατάρτισης (Β.Ε.Κ.)
- β) Επιτυχία στο Θεωρητικό μέρος των Τελικών Εξετάσεων Πιστοποίησης Επαγγελματικής Κατάρτισης.
- γ) Επιτυχία στο Πρακτικό μέρος των Τελικών Εξετάσεων Πιστοποίησης Επαγγελματικής Κατάρτισης.

Όσον αφορά τη διενέργεια των Τελικών Εξετάσεων Πιστοποίησης Επαγγελματικής Κατάρτισης, συγκροτείται στην Κ.Υ του Ο.Ε.Ε.Κ., Κεντρική Εξεταστική Επιτροπή Πιστοποίησης Επαγγελματικής Κατάρτισης (Κ.Ε.Ε.Π.Ε.Κ.), που έχει ως έργο, την ομαλή και αδιάβλητη διεξαγωγή των εξετάσεων.

Σε περιφερειακό επίπεδο συγκροτούνται κατά τις Εξεταστικές Περιόδους, Πιστοποίησης οι Περιφερειακές Εξεταστικές Επιτροπές Πιστοποίησης (Π.Ε.Ε.Π.). Οι επιτροπές αυτές έχουν ως έργο την οργάνωση και εφαρμογή των διαδικασιών, που είναι σχετικές με τις εξετάσεις αυτές, στην περιφέρειά τους. Τούτο γίνεται με βάση τις, εκάστοτε, ισχύουσες Αποφάσεις του Δ.Σ του Ο.Ε.Ε.Κ. και τις οδηγίες της Κ.Ε.Ε.Π.Ε.Κ. και των Π.Ε.Ε.Π.¹

Η Πιστοποίηση Επαγγελματικής Κατάρτισης, βασίζεται σε εξετάσεις Θεωρητικού και Πρακτικού Μέρους, που διεξάγονται σε Εθνικό Επίπεδο.

Κατά την εξέταση του Θεωρητικού Μέρους επιδιώκεται να διαπιστωθεί κατά πόσον ο απόφοιτος του Ι.Ε.Κ. κατέχει και είναι ικανός να χρησιμοποιεί, σε συγκεκριμένες επαγγελματικές εφαρμογές, τις θεωρητικές γνώσεις που απαιτούνται για την άσκηση του επαγγέλματος.

Κατά την εξέταση του Πρακτικού Μέρους ελέγχονται οι επαγγελματικές ικανότητες και δεξιότητες του εξεταζομένου, όπως αυτές περιγράφονται στο προφίλ του επαγγέλματος και στα επί μέρους επαγγελματικά καθήκοντα.

Δίπλωμα ή Πιστοποιητικό, αν πρόκειται για ειδικότητες Μεταλυκειακές ή Μεταγυμνασιακές αντίστοιχα, δικαιούνται, όσοι επιτύχουν και στις δύο εξετάσεις.

Οι ενδιαφερόμενοι που απέτυχαν, μπορούν να συμμετέχουν εκ νέου στις εξετάσεις Πιστοποίησης. Ο υποψήφιος, ο οποίος επέτυχε μόνο στο Πρακτικό ή Θεωρητικό Μέρος των εξετάσεων, κατοχυρώνει την βαθμολογία στο μέρος αυτό για τρία (3) συνεχή έτη, κατά τη διάρκεια των οποίων συμμετέχει μόνο στις εξετάσεις του μέρους στο οποίο απέτυχε. Αν μέσα στο διάστημα των τριών (3) ετών δεν επιτύχει και στο άλλο μέρος των εξετάσεων, υποχρεούται να συμμετάσχει εκ νέου και στα δύο μέρη των εξετάσεων Πιστοποίησης, με βάση τον ισχύοντα Κανονισμό Κατάρτισης.

B.5.2. Εξεταστέα ύλη θεωρητικού μέρους.

Κατά την εξέταση του Θεωρητικού Μέρους των εξετάσεων Πιστοποίησης, οι εξεταζόμενοι καλούνται να απαντήσουν γραπτώς σε αριθμό ερωτήσεων που αναφέρονται στο Θεωρητικό μέρος του Γνωστικού Αντικειμένου της Ειδικότητας.

Η διάρκεια των εξετάσεων Θεωρητικού Μέρους είναι 3 ώρες.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

4. ΜΟΥΣΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

1. Ποιοι οι κύριοι καλλιτεχνικοί και μη συντελεστές σε μια θεατρική Παράσταση; Α.
2. Ποιες οι προϋποθέσεις για την ανάληψη εκτέλεσης ενός μουσικού έργου που έχει ήδη εκδοθεί; Μ.
3. Ποιος ο ρόλος της τοπικής αυτοδιοίκησης στην στήριξη τόσο της μουσικής παιδείας όσο και της προώθησης του μουσικού Πολιτισμού. Δ.

5. ΑΚΟΥΣΤΙΚΗ

1. Τι είναι ήχος; Α.
2. Τι γνωρίζεται για το decibel; Μ.
3. Τι είναι ο χρόνος αντήχησης; Δ.

6. ΘΕΩΡΙΑ AUDIO

1. Τι γνωρίζεται για το D.I. box; Α.
2. Τι είναι το πολικό διάγραμμα στα μικρόφωνα και ποια είδη έχουμε; Μ.
3. Τι γνωρίζεται για τα πυκνωτικά μικρόφωνα; Δ.

9. ΘΕΩΡΙΑ MIDI

1. Αναφέρατε 4 διαφορετικούς Midi controllers. Α.

2. Αναφέρατε τα Midi channel messages. Μ.
3. Τι γνωρίζεται για τα NOTE ON και NOTE OFF μηνύματα; Δ.

11. ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΣΥΝΘΕΣΗΣ ΗΧΟΥ

1. Ποια τα βασικά χαρακτηριστικά ενός VCF; Α.
2. Τι γνωρίζετε για το Amplitude Modulation; Μ.
3. Ποια η διαφορά προσθετικής και αφαιρετικής σύνθεσης ήχου; Δ.

16. ΜΟΥΣΙΚΗ ΓΙΑ ΘΕΑΤΡΟ, ΚΙΝΟΥΜΕΝΗ ΕΙΚΟΝΑ ΚΑΙ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΕΣ

1. Αναφέρετε 5 κινηματογραφικές ταινίες, τους σκηνοθέτες τους, τους συνθέτες της μουσικής τους, καθώς και κάποια χαρακτηριστικά της τεχνολογίας των τελευταίων, στη μουσική των ταινιών αυτών. Α.
2. Περιγράψτε τη διαδικασία παραγωγής μιας μουσικής εκπομπής στο ραδιόφωνο. Μ.
3. Αναφέρετε 10 συνθέτες που έγραψαν μουσική για το Αρχαίο Δράμα, καθώς και κάποια κύρια χαρακτηριστικά της τεχνολογίας τους. Δ.

17. ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ

1. Ποια τα βασικά χαρακτηριστικά της θεωρητικής – φιλοσοφικής παιδαγωγικής; Α.
2. Ποιες οι βασικές έννοιες της παιδαγωγικής; Μ.
3. Ποιοι οι βασικοί θεσμοί της αγωγής; Δ.

18. ΒΑΣΙΚΑ ΔΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΕΝΝΟΙΕΣ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΤΟΥ 20ου ΑΙΩΝΑ

1. α) Τι είναι η ολονοτική κλίμακα;
β) Αναφέρετε παράδειγμα ενός συνθέτη που τη χρησιμοποίησε, κάποιες συνθέσεις του στις οποίες χρησιμοποιείται, καθώς και το αισθητικό ρεύμα στο οποίο κατατάσσεται ο συνθέτης. Α.
2. α) Γράψτε μια σειρά, καθώς και όλες τις μορφές μετασχηματισμού της.
β) Τι είναι ο ολικός σειραϊσμός; (αναφέρετε 3 συνθέτες που χρησιμοποίησαν το σύστημα αυτό στα έργα τους). Μ.
3. Τι θεωρεί “πράξη” και τι “μετάπραξη”, στην εξέλιξη ενός έργου, ο συνθέτης Γ. Χρήστου; Δ.

20. ΧΩΡΩΔΙΑ

1. Ποιές είναι οι εκτάσεις των φωνών της χωρωδίας; Α.
2. Σε ποιά εποχή – αισθητικό ρεύμα ανήκει ο συνθέτης του τραγουδιού/έργου, πάνω στο οποίο έγινε η εξέταση. Μ.
3. Τι μορφή έχει το εξεταζόμενο τραγούδι/έργο; Δ.

21. ΟΡΓΑΝΟΓΝΩΣΙΑ

1. Ποια η έκταση του βιολιού;
2. Τι είναι ο συγκερασμός και ποιο είναι το αντιπροσωπευτικό έργο που βασίζεται πάνω σε αυτό το σύστημα; Μ.
3. Γράψτε τη σειρά (από πάνω προς τα κάτω) που γράφονται τα παρακάτω όργανα σε μια παρτιτούρα, καθώς και τις συντομογραφίες τους και τις ομαδοποιήσεις τους με άγκιστρα:
όμποε, πιατίνια, τρομπέτα, κλαρινέτο σε Σι ύφεση, πρώτο βιολί, βιολοντσέλλο, φαγκότο, τρομπόνι, πιάνο, μικτή χωρωδία (και οι 4φωνές), βιόλα, φλάουτο, αγγλικό κόρνο, κόρνο, δεύτερο βιολί, τυμπάνια, άρπα, κλαρινέτο μπάσσο, μαρίμπα. Δ.

22. ΑΚΟΥΣΤΙΚΗ- ΦΩΝΗΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ (DICTEE-SOLFEGE)

ΑΚΟΥΣΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

1. Υπαγόρευση από τον εξεταστή απλής, τονικής, μουσικής φράσης, με μία μετατροπή σε κοντινή τονικότητα, 12 μέτρων και καταγραφή της. Α.
2. Υπαγόρευση από τον εξεταστή 4 αρμονικών συνδέσεων και καταγραφή τους. Μ.
3. Υπαγόρευση από τον εξεταστή ενός απλού ρυθμικού σχήματος πάνω σε ένα φθόγγο και καταγραφή του. Δ.

23. ΦΩΝΗΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

1. Υπαγόρευση διαστημάτων από τον εξεταστή και φωνητική τους απόδοση από τον εξεταζόμενο. Α.
2. Ρυθμική ανάγνωση ενός κομματιού από τη διδαχθείσα ύλη. Μ.
3. Επιλέγονται από τον εξεταστή 3 κομμάτια μουσικής ανάγνωσης από τη διδαχθείσα ύλη, στα συστήματα σταθερού ντο, κινητού ντο, σολ-φα, αντίστοιχα και αποδίδονται φωνητικά από τον εξεταζόμενο. Δ.

24. ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

1. Ποιοι είναι οι τρεις πατέρες της νέας βυζαντινής μουσικής παρασηματικής; Α.
2. Αναφέρετε τους 4 κορυφαίους συνθέτες του κλασικισμού στην ευρωπαϊκή μουσική, καθώς και κάποια (τουλάχιστον 10 ανά συνθέτη) από τα έργα τους. Μ.
3. Τι εννοούμε με τον όρο "TEXTURE MUSIC" και ποιοι οι κύριοι εκπρόσωποί της κατά τον 20ο αιώνα; Δ.

24. ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ

1. Τι είναι το μοτίβο, η φράση, και η περίοδος σε μία μουσική σύνθεση; Α.
2. Τι είναι το μοτέτο; αναφέρετε 5 συνθέτες που έγραψαν μοτέτα. Μ.
3. Περιγράψτε αναλυτικά τα μέρη μιας σονάτας. Δ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Στο μάθημα 20. ΧΟΡΩΔΙΑ

Η εξέταση γίνεται ανά ομάδες. Η κάθε ομάδα επιλέγει δύο τραγούδια από τη διδαχθείσα ύλη και εξετάζεται επάνω σε αυτά. Εξετάζονται α) η ορθότητα στην απόδοση των μελωδικών φράσεων και β) οι χρωματισμοί. Η εξέταση γίνεται ανά δύο εάν η χορωδία έχει δύο φωνές και πλέον. Οι ομάδες αποτελούνται από δύο άτομα αν η χορωδία είναι δίφωνη, τρία αν είναι τρίφωνη και τέσσερα αν είναι τετράφωνη.

Στο μάθημα 22. ΑΚΟΥΣΤΙΚΗ – ΦΩΝΗΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

Στην εξέταση της ακουστικής αγωγής η εξέταση μπορεί να γίνει και ανά ομάδες. Η υπαγόρευση των ασκήσεων γίνεται από εκτέλεση στο πληκτροφόρο, είτε ζωντανή είτε ηχογραφημένη

B.5.3. Εξεταστέα ύλη πρακτικού μέρους.

Κατά την εξέταση του Πρακτικού Μέρους των Εξετάσεων Πιστοποίησης, οι υποψήφιοι εξετάζονται σε θέματα που επιλέγονται από τους εξεταστές από τον κατάλογο στοχοθεσίας πρακτικών ικανοτήτων και δεξιοτήτων, που περιλαμβάνεται στον ισχύοντα Οδηγό Κατάρτισης.

Αναπτύσσεται η αναγκαία υλικοτεχνική υποδομή για την πραγματοποίηση των Εξετάσεων Πρακτικού Μέρους και περιγράφεται η μεθοδολογία εξέτασης των πρακτικών ικανοτήτων και δεξιοτήτων.

Η διάρκεια των εξετάσεων Πρακτικού Μέρους κυμαίνεται από 2 έως 5 ώρες.

Κάθε υποψήφιος εξετάζεται από τρεις (3) εξεταστές. Ο υποψήφιος θεωρείται επιτυχών, εφ' όσον τουλάχιστον δύο από τους τρεις εξεταστές τον χαρακτηρίσουν επιτυχόντα.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

7. ΗΧΟΛΗΨΙΑ

1. Τι είναι το PFL; Α.
2. Τοποθέτηση μικροφώνου/νων για ηχογράφηση ηλεκτρικής κιθάρας. Μ.
3. Αναφέρατε διαφορετικούς τρόπους στερεοφωνικής ηχογράφησης. Δ.

8. ΜΙΞΗ ΗΧΟΥ

1. Τι είναι τα Auxiliaries και ποια η χρήση τους; Α.
2. Τι είναι το παραμετρικό equalizer; Μ.
3. Τι είναι ο compressor και ποια η χρήση του; Δ.

10. SEQUENCING

1. Ποια η διαφορά του MIDI channel από το MIDI track; Α.
2. Ποια η διαφορά Real Time και Step Time Recording; Μ.
3. Ποια η χρήση και ποιος ο προγραμματισμός του μετρονόμου; Δ.

12. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ SYNTHESIZER

1. Παρουσιάστε την χρήση του Envelope Generator στο synthesizer. Α.
2. Παρουσιάστε την χρήση του Low pass Filter στο synthesizer. Μ.
3. Παρουσιάστε την χρήση του amplitude Modulation. Δ.

13. HD RECORDING

1. Παρουσιάστε την χρήση των CUT, COPY και PASTE. Α.
2. Παρουσιάστε την διαδικασία ηχογράφησης σε ένα κανάλι. Μ.
3. Παρουσιάστε τη δυνατότητα διαμόρφωσης ενός ηχογραφημένου ήχου με κάποιο effect. Δ.

14. LIVE ELECTRONICS

1. Περιγράψτε ένα minimum live electronics set-up. Α.
2. Περιγράψτε την χρήση controllers σε ζωντανή παρουσίαση. Μ.
3. Ποιος ο ρόλος του H.Y. στα live electronics; Δ.

15. ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΜΟΥΣΙΚΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

1. Ποια η κλίμακα των δυναμικών και ποια η αντιστοιχία τους σε αριθμητικές τιμές στην κλίμακα MIDI; Α.
2. Μπορεί ένα πρόγραμμα score editing να χρησιμοποιηθεί σαν sequencer, ποια τα πλεονεκτήματα και ποια τα μειονεκτήματα αυτής της εφαρμογής; Μ.
3. Πώς μπορούμε να γράψουμε κενά (λευκά) μέτρα σε ένα μόνο πεντάγραμμο ενός συστήματος (π.χ. 8 πενταγράμμων) μιας παρτιτούρας, χωρίς να εμφανίζεται ούτε το πεντάγραμμο; (Περιγράψτε τη διαδικασία σε σχέση με ένα συγκεκριμένο score editor που γνωρίζεται). Δ.

19. ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΗΣ ΕΚΜΑΘΗΣΗ ΠΛΗΚΤΡΟΦΟΡΟΥ

1. Εκτέλεση μιας κλίμακας (π.χ.: Ντο+, λα-, Φα+, ρε-) και αρπισμοί της. Α.

2. Εκτέλεση στο πληκτροφόρο ενός ρυθμικού σχήματος πάνω σε ένα φθόγγο. Μ.

3. Υπαγόρευση τεσσάρων συνηχήσεων και εκτέλεσή τους με το αριστερό και το δεξί χέρι εναλλάξ. Δ.

25. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΕΡΓΩΝ – ΑΣΚΗΣΕΩΝ

Η εξέταση γίνεται με συγκεκριμένες ερωτήσεις, διευκρινιστικές σε ό,τι αφορά την εργασία κάθε ομάδας καταρτιζομένων.

26. ΕΚΠΟΝΗΣΗ – ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η εξέταση γίνεται με συγκεκριμένες ερωτήσεις, διευκρινιστικές σε ό,τι αφορά την εργασία κάθε ομάδας καταρτιζομένων.

B.5.4. Διπλώματα – Πιστοποιητικά – Βεβαιώσεις.

Στους αποφοίτους της Ειδικότητας Μουσική με Τεχνολογία παρέχονται οι ακόλουθοι τίτλοι:

- α) Βεβαίωση Επαγγελματικής Κατάρτισης (Β.Ε.Κ.). Την Βεβαίωση αυτή αποκτούν οι απόφοιτοι των Ι.Ε.Κ. μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της κατάρτισής τους.
- β) Δίπλωμα Επαγγελματικής Κατάρτισης επιπέδου μεταδευτεροβάθμιας Επαγγελματικής Κατάρτισης ή Πιστοποιητικό Επαγγελματικής Κατάρτισης Επιπέδου Ι, αν πρόκειται για ειδικότητες Μεταλκευτικές ή Μεταγυμνασιακές, αντίστοιχα. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι η επιτυχής συμμετοχή των κατόχων Β.Ε.Κ. στις εξετάσεις Πιστοποίησης Θεωρητικού και Πρακτικού Μέρους.
- γ) Βεβαίωση Πιστοποίησης Επαγγελματικής Κατάρτισης. Την Βεβαίωση αυτή αποκτούν όλοι όσοι έχουν επιτύχει στις Εξετάσεις Πιστοποίησης και την χρησιμοποιούν μέχρι να εκδοθεί το Δίπλωμά τους.

ΥΠΟΣΗΜΕΙΩΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ Β'

---

¹ Το όλο πλαίσιο λειτουργίας ρυθμίζεται με την, υπ. αριθμ. 2026354/4115/0022/ΦΕΚ 509, τ.Β'/1.7.96 (Εθνικό Σύστημα Πιστοποίησης Επαγγελματικής Κατάρτισης), Υπουργική Απόφαση, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.